

SOV. LAIKYSENOS PAGRINDAS

J. Gutauskas

Kremlius yra įsitikinęs, kad jis yra pasaulio viešpats, kad demokratinis pasaulis jau negalės jo pavyti ir pralenkti karo techniniu pajėgumu, kad jis jau pradeda elgtis taip, kaip turi elgtis diktatorinis viešpats. Dabar Chruščiovas Vakarų pasauliui stato įvairių formų griežtus reikalavimus, kiekvieną kartą įspėdamas, kad jis siekia susitarimo, bet susitarimas turi būti pasiūlytas remiantis tais esminiais dėsniais ir sąlygomis, kuriuos jis iškelia. Priešingai pusei pasilieka tik paklusti, arba laukti spaudimo.

Chruščiovas atvyko į J. Tautų visumos susirinkimą su visa eile planų, pasiūlymų ir reikalavimų. Vienas iš pasiūlymų buvo tuojau priimti į J.T. Kiniją, pašalinant iš Saugumo Tarybos Formozos atstovą. Kai Chruščiovas pasiūlymas buvo atmetas ir klausimo svarstymas metams atidėtas, Chruščiovas vėl pareiškė, kad jeigu J.T. elgiasi taip, tai negalės būti kalbos dėl nusigrąžinimo. Įtempimas nemažes, kol Kinija nebus priimta į Jungtines Tautas.

Sistemiškai kiekvienu klausimu Chruščiovas laikosi kaip diktatorius, kuris tik davinėja įsakymus. Jei šie įsakymai nevykdomi, tai jis, remdamasis savo galybe, spėsias pats.

Negalima galvoti, kad Chruščiovas visi reikalavimai turi būti atmetami vien tik dėl to, kad jie yra keliami Chruščiovas. Kinijos klausimu jis gal užima poziciją, kuri esmėje ir teisinga. Ne tik dėl to, kad negalima metais ar dešimtmečiais laikyti už J.T. ribų krašto su 650 milijonų žmonių. Bet pirmiausia reikia rimtai pagalvoti, kas gali įvykti, jeigu J.T. (be Kinijos) pasisėks priimti kokį nors susitarimą dėl nusigrąžinimo. SSSR ir JAV bus nusigrąžinavusios, o už tų ribų esanti Kinija pagreitintu tempu apsiginkluos? Bet tai nekeičia to vaizdo, kuris būdingas SSSR ir jos dabar jau pripažinto vado Chruščiovas dabartinės politikai. SSSR politika, tai viešpaties politika, kuris žino savo jėgą, galybę, savo priešų silpnumą ir tuo naudojasi. Kraštui, išdrąsinusiam nepaklusti, grasinama sovietinėmis raketomis.

KENNEDY TELEGRAMA AMERIKOS LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KOMITETUI

(E) Amerikos lietuvių demokratų komiteto pirmininkas K. Žirgulis gavo iš Kennedy telegramą, kurioje demokratų kandidatas ir prezidentas John F. Kennedy dar kartą patvirtino, kad Amerikos demokratų valdžia niekad nepripažino Lietuvos aneksijos ir niekad nepripažins. Ateisianti diena, kai Lietuvos vyrai ir moterys kartu su kitų Pabaltijo kraštų gyventojais vėl galės gyventi laisvą gyvenimą.

LIETUVOS VĒLIAVA NUOLAT PUOS ROSARIO ROTUŠĖ

(E) Argentinos milijoninio miesto diena „La Capital“ plačiai pranešė apie lietuvių dalyvavimą Argentinoje gyvenančių tautų parodoje. Lietuvos himno tekstas, vytis ir vėliava, gražiai įrėminti, esą patalpinti visam laikui Rosario miesto rotušėje. Lietuvių atstovai išrašė į miesto aukso knygą. Lietuviams, dalyvavusiems tame parengime, įteiktos įvairios dovanos.

AUSTRALIJOS VYRIAUSYBĖS GALVA DAR KARTĄ PASISAKĖ UŽ PABALTIO TAUTŲ LAISVĖ

(E) Melbourne lapkričio 5 d. įvyko Pabaltijo ir kitų tautų bendras mitingas prieš sovietinį kolonializmą, kuriame pirmininkavo Melbourne miesto burmistras Evans. Pagrindines kalbas pasakė senatorius McManus ir Australijos min. pirmininkas Menzies, kuris, kaip žinoma, jau Jungtinių Tautų sesijos praga iškelė Pabaltijo tautų laisvės reikalą. Ministeris pirmininkas plačiai nušvietė „nuotykius“ Jungtinės Tautos su Chruščiovaso bato ir kt. Jei Maskva būtų tikrai suinteresuota sėkminga kova prieš kolonializmą, ji turėtų nuo savęs prausti ir duoti laisvą Pabaltijo ir kitoms tautoms. Dar kalbėjo ir senatorius Hannen. Mitinge priimtoje rezoliucijoje australų vyriausybė prašoma daryti žygį, kad pavergtųjų tautų laisvė būtų atstatyta.

LISIAUS SEIMAI ir artimiesiems.
Jų Mylimai Mamytei mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškia Stulgiai

Istorija žino tokių pavyzdžių, kai viena galinga valstybė grasino sutriuškinti didelę pasaulio dalį. Dar neseniai, Hitleriui atėjus į valdžią ir trečiajam Reichui apsiginklavus, įsitaisius tobulą aviaciją, mes pastebėjome tokią baimės epidemiją. Anglija ir Prancūzija, dar neatsigavusios nuo pirmojo pasaulinio karo, buvo pasirušiosios bet kokioms nuolaidoms, kad tik Hitleris nepradėtų naujo karo. Hitleris tai žinojo ir tvarkė savo politiką taip, kad jis gali prašyti, ką tik nori, ir jam bus nusileista. Taip atėjo Miunchenas. Gėdinga Čekoslovakijos išdavimo komedija nebuvo žmonių priimta kaip gėda ar išdavystė. Priešingai, grįžusius po Miuncheno kapituliacijos ministrus ir Paryžiuje ir Londone sveikino entuziastiškomis ovacijomis, kaip žmonijos išgelbėtojus nuo karo. Prancūzijos mokytojų suvažiavime buvo priimta šūkis: „Geriau vergija, negu karas“. Toje Anglijoje, kurioje valdžios priekyje anuomet buvo Čemberlenas su savo skėčiu, dabar vėl ma tome liūdną ir giliai keistą vaizdą: škart jau ne konservatorių galva, bet milijonas darbininkų partijos narių, praeityje pasireiškusių didvyriškai kovoję prieš hitlerizmą ir fašizmą, dabar, masinės baimės įtakoje, dangstydami evangelijos citatomis ir neutralumo teorijomis ir pacifizmu, yra pasirušę vienašališkai nuginkluoti savo kraštą, nutraukti ryšius su JAV ir kitais sąjungininkais, išstoti iš NATO, išmesti savo atominį ginklą į jūrą, uždrausti JAV bazes Anglijoje ir tuo tikėtis išgelbėti savo žmones nuo neišvengiamo atominio žuvimo.

Reikia pastebėti, kad, nusimanančių žmonių pranešimais, vaizdas Anglijoje nėra toks niūrus ir beviltiškas, kaip kad jis atrodė pirmuoju metu. Bet jau vien tai, kad tokia partija susvyravo ir kad joje, gal vien tik laikinai, darbininkų masės suskilo į dvi beveik lygias dalis dėl to, kaip žiūrėti į smurtą, — yra liūdnas reiškinys. Liūdnas, svarbiausias, dėl to, kad jisai stiprina SSSR padėtį vis daugiau reikalaujanti ir kiekvieną laikytis.

KOLONIALIZMAS EUROPOJE

Sovietų Sąjungai iškėlus J. Tautų Asamblėjoje reikalavimą suteikti nepriklausomybę Azijoj ir Afrikoj esančioms kolonialinėms tautoms, Pavergtųjų Europos Tautų organizacija kreipėsi į laisvojo pasaulio vyriausybės, prašydama įjungti į siūlomąją rezoliuciją reikalavimą laisvės Rytų Europos tautoms.

PET delegatūra Londone, kurioje dalyvauja ir lietuvių atstovai, kreipėsi memorandumu į Didž. Britanijos užsienio reikalų ministrą. Didž. Britanija pokariniam laikotarpyje suteikė nepriklausomybę visai eilei savo buvusių kolonijų. Tų kolonijų tautos istorijos bėgyje buvo laikomos nepribrendusiomis savarankiškai tvarkytis ir todėl niekad neturėjo nepriklausomybės. Iš kitos pusės dešimt Rytų Europos kraštų, jų tarpe Lietuva, šimtmečius buvo nepriklausomos valstybės, o šiandien yra tapusios naujo imperializmo aukomis.

Pavergtosios Europos tautos tiki, kad Jungtinių Tautų Asamblėja, šią savaitę pradėjusi svarstyti kolonializmą klausimą, nepraeis ty lomis pro kolonializmą Rytų Europoje.

PABĖGĖLIŲ METŲ IPLAUKOS

Pabėgėlių Metų fondai ligi šiol iš 97 kraštų gauta apie 80 mil. dolerių (23 mil. davė tų kraštų vyriausybės, o likusi suma sudaryta iš kitų šaltinių). Daugiau daavė D. Britanija (apie 21 mil. dolerių), po jos eina Amerika; pagal gyventojų skaičių palyginus, daugiausia išeina gyventojai Norvegijoje ir N. Zelandijoje. Kanada yra davusi kviečias.

Iš to fondo didžiausia suma — 23 mil. dolerių — paskirta J. Tautų Aukštajam Komisarui Pabėgėlių Reikalams įkurdinti ar kitur iškelti iš stovyklų Europoje gyvenančius pabėgėlius, kurių yra 32.000. Arabų pabėgėliams Palestinoje apie 8 mil. dol. Alžyro pabėg. 5 mil., kiniečių pabėg. Hongkonge 4 mil., kitiems pabėgėliams (daliai jų ir Europoje) 15 mil. ir 20 mil. nepaskirta dar niekam.

(E) Buv. Estijos prezidentas A. Rei lapkričio mėn. pradžioje buvo atvykęs iš Švedijos į Vokietiją ir Bonnoje. Spaudos klubė, informavo apie estų tautos likimą ir jos viltis atgauti laisvę.

BEDIEVINIMO TAKTIKA

NAUJI SOVIETŲ METODAI KOVOJE PRIES TIKĖJIMĄ PAVERGTOJE LIETUVOJE

Ar Daug Lietuvoje bedievių?

Šis klausimas, be abejojimo, domina kiekvieną lietuvių, kuris, ilgesnį laiką yra negyvenęs Lietuvoje. Savaimė suprantama, vienu straipsneliu to neišpasakosi. Ir iš viso tai sudėtingas klausimas.

Bolševikų konstitucijos straipsnis, kuriame sakoma, kad Bažnyčia atskirta nuo valstybės, panaudojamas taip, kad kalbėti prieš Bažnyčią gali kas nori, kaip nori ir kiek nori, bet jokių būdų ne už Bažnyčią. Visi tarnautojai, vadovaujantieji darbuotojai, inteligentai privalo kalbėti antireligiškai. Visas bažnytinės apeigos, šventės laikoma prietarais ir daroma šitokia išvada: koks gi tu mokytojas, jei patsai tiki į Dievą? Juk tada pats grįžti Darvino teoriją apie žmogaus kilmę. Koks gi tu gydytojas, jeigu tiki? Vadinasi, nepastitki vaistais, fiziniu požiūriu į ligą. Tokie žmonės gali tik gatvę šluoti. O to nenorint, turi tvirtinti, kad Dievo nėra, kad žmogus tikrai beždžionės ainis. Štai tokios rūšies „bedieviai“ yra beveik visi mokytojai, gydytojai, agronomai ir p.

Keičiama taktika

Pastaraisiais metais bedievinimo taktika truputį pasikeitė. Dabar visas tas darbas pavestas vietiniams bolševikėliams. Intrigos ir vadinamoji kritika organizuojama vietoje: fabrikuose, mokyklose ir net kolchozuose. Darbininkai vienas su kitu kiršinami, provokuojami, skatinami skysti, sekti vieni kitus. O tokios aplinkybės verčia slėpti savo darbus ir net jusimus. Ir štai šituo bolševikai gali pasigirti. Daug yra pasisakančių, kad Dievu netiki. Bet tai tik iš pirmo žvilgsnio. O iš tikrųjų? Dvasiškiškai konstatuojama, kad bažnyčių lankymas ir religinių pareigų atlikimas nedaug sumažėjo. Kaip visa tai suprasti?

Išgudrėjo ir tikintieji

Aš manau, kad paslapties neišduosiu, nes tą bolševikai ir patys jaučia: „bažnyčią atlikti religinių pareigų ir išsklausti pamaldų važiuoja ten, kur niekas nepažįsta. Alytaus bažnyčioje rasi ir gydytoją iš Kėdainių, ir mokytoją iš Sakių, ir agronomą ar studentą iš Anykščių. Konkretūs pavyzdžiai pasilikusių Lietuvoje, žinoma, neleistini patiekti. Galui suminėti tik save. Keletą metų aiškinau Raseiniuose žemaičių komjaunuoliams „nesugriaujamą“ materialistinę pasaulėžiūrą tiesą, o pats, susiradęs reikalą, nuvažiuodavau į Kauną ir bažnyčioje atlikdavau išpažintį. O Kaune, prisiklausęs panašius „išminčių“, nuvažiuodavau Marijaj pasimelsti jos gimimo dieną į Šiluvą... Ir taip daro daugelis, kurie nenori išeiti į gatvę iš darbo ar geriau apmokamų pareigų.

Aišku savaimė, būtų neprotinga galvoti, kad per penkiolika metų komunistai nieko nenuveikė. Atšalimas bažnyčiai pastebimas. Bet tikrųjų bedievių skaičius auga ne taip jau greitai, kaip to norėtų bolševikai, o ir tokių pašamoneje slypi tikėjimo jausmas; bėdų prispausti ir jie šaukiasi Dievo pagalbos.

Bolševikai bando pasisavinti religines šventes

Prie naujausių metodų kovai prieš tikėjimą priklauso ir sovietų pastangos pakeisti didžiųjų katalikiškų-kriščiūnų švenčių prasnę. Jau pradėdami savo programą Lietuvoje bolševikai aiškino, kad religinės šventės, girdi, kriščiūnų pasisavintos dar iš pagonių laikų. Velykos — tai egiptiečių švesta šventė, pažyminti pavasarį. Kalėdos — tai rudens šventė. Porą metų prieš tai jie surado, kad kai kurios šventės turi tikrai pagonišką charakterį. Pavyzdžiui, Sekminės. Juk tai „piemenėlių šventė“. Arba Joninės. Jos anksčiau buvo švenčiama, kada diena pati ilgiausia, o naktis trumpiausia. Tada baigiasi pavasaris. Ir šiemet Lietuvoje ketvirtą kartą švenčiama „piemenėlių šventė“. Pradžioje nedrąsiai. Pasigirdo net keletas priekaištų iš pačių ideologijos darbuotojų. Bet kitais metais jau drąsiau. Šalia „piemenėlių šventės“ atšvestos Joninės, nors toms ir nesurasta pagoniško pavadinimo. Pasigirdo teiginys, jog margučius lietuviai dažė dar prieš Min daugą. Vadinasi, „pavasario šventė“ galima švesti! Tik tarybiškai!

Masinis margučių ritinėjimas, po to anti religinė paskaita apie Katalikų Bažnyčios reakcingumą. Ir jau pernai Kaune buvo galima matyti pirkti išstatytų margučių, kurie anksčiau bolševikams atrodydavo kaip muzulmonams kiaulė.

Joninės pernai buvo atšvestos Rambyno kalne — pompastiškai. Visa vyriausybė iš Vilniaus suvažiavo. Linksminosi! Pagarčio žiedo ieškojo! Pagaliau surado, kad Jurbarko vykdomojo komiteto pirmininkas yra Jonas. Tada jį kilnojo, plojo, šaukė „ura“. Aišku, jau kad Joninės, tai ir Jonas. Nežinotai, kad vardinių šventimas yra

religinio pobūdžio „prietaras“. Tai polemiskai „įrodyta“ paties Ragauskos (ekskunigo.)

Šventės pagal įsakymą

Bet ką tie įrodymai! Neseniai iki pamėlynuojant buvo įrodinėjama, kad visos religinės šventės įvestos kunigų, siekiant sutraukti į bažnyčią kuo daugiau žmonių, ir kad šie atitinkamai sunėštų daugiau pinigų. Iš tikro gi čia esąs tik laiko gaišinimas. O dabar giriama, kad tai graži lietuviška tradicija, tik, esą, tai neturi būti religinio pobūdžio. Kaime švesti Sekminės, t.y. „piemenėlių šventė“, pradėta beveik pagal įsakymą visuose kolchozuose. Kad ir labiausiai nusukę kolchozai, įsako ganantiems karves vyrams ir melžėjoms papuošti jas. Sukviečia visus dirbančius prie gyvulių, pirminkininkas išdrožia poros valandų kalbą, kad tai senoji tradicinė „piemenėlių šventė“, kad ją buvo pasisavinusi Bažnyčia, o dabar ji švenčiama vėl tokia, kokia buvo žilose senovėje. Atseit, net ir šventes sovietinė valdžia išvadavo iš Bažnyčios priespaudos! Toliau čia pat išaiškinama Amerikos prisivijimo reikšmė, tuo reikalu būtinumas pakelti pieno primelžimo rodiklius, pagaliau sultingų pašarų įtaką į pieno riebumą ir kitos gana rimtos temos. Po to net kai ką premijuoja.

Nukalbėjo, kaip melžėja

Tiesa, oficialioji daly, didesnio įspūdzio sumetimais, nepamiršta kai ką iš melžėjų paruošti kalbai. Rimtesnės to vengia. Bet už tai gabumais ir rimtumu nepasizyminties prisikalba iki soties. Iš to kilusi ir nauja patarlė: „Nušnekėjai, kaip melžėja per susirinkimą“. Ir nufotografuoti ją kalbančią nepamiršta, o jau, žinoma, parašyti į laikraštį — tuo labiau.

Festivaliai katalikiškoms šventėms konkuruoti

Kai kurioms bažnytinėms švenčių labai sunku prisegti ką nors pagoniška. Tada

Septynios DIENOS

PABĖGELIAI IS TIBETO

Nehru pranešė parlamentui, kad nuo 1959 m. kovo mėn. iki 1960 m. spalio mėn. iš Tibeto į Indiją atbėgo 24.480 tibetiečiai. Bėgimas dar vis tebevyksta.

KINIEČIŲ ATOMINĖ BOMBA

Kinija numačiusi pirmąją savo atominę bombą išbandyti 1961 m. gale. Bomba būsianti didesnė už tą, kurią prancūzai išbandė Saharoje.

PREMIJA SVETIMSALIUI

Goncourt premija, pačią žymiausią garso Prancūzijoje, šiais metais laimėjo Paryžiuje gyvenęs rumunų rašytojas Vintila Horia už knygą „Dievas gimė tremtyje“.

BADAS GRESIA KINIJAI

Po blogos vasaros Kinijos „Liaudies dienraštis“ skelbia, kad reikia dvigubai tokies derliaus ir galvijų, jog būtų galima patenkinti gyventojų poreikalus, o trigubai tiek medvilnės, jog visi turėtų kuo apsivilkti.

Kitais žodžiais sakant, nėra grūdų ir mėsos papenėti 350 milijonų, nėra medvilnės aprenėti 450 milijonų žmonių.

KONSERVATORIŲ LAIMĖJO N. ZELANDIJOJE

Trejis metus valdžiusi N. Zelandiją darbičių vyriausybė pralaimėjo rinkimus. Laimėjo konservatorių tautinė partija, vadovaujama Holyoake.

TIKISI LAIMĖTI RINKIMUS

Baigėsi Vokietijos socialdemokratų partijos konferencija, kurioje visi pasirodė veningi ir išsiskirstė su viltimis, kad 1961 m. rinkimus ši partija laimės, jau dabar numačiusi kandidatu į kanclerius Berlyno burmistrą Brandt. Manoma, kad partijos pasirinktas vidurio kelias leis jai ateiti į valdžią.

VOKIECIAI ATSIKAKĖ MOKĖTI

I V. Vokietiją buvo atvažiavusi Amerikos delegacija tartis, kad Vokietija apmokėtų už amerikiečių karinių dalinių išlaikymą tame krašte. Metams susidaro apie 600 mil. dolerių. Bet vokiečių vyriausybė atsisakė, ryždamasi verčiau atiduoti didesnę duoklę šiaurės Atlanto karinėm pajėgom. Ūkiškai atsilikusiems kraštams remti Vokietija 1961 metams skiria apie 3.800 milijonus markių.

vėl yra išeitis: kur nors netoliese organizuojami vadinamieji festivaliai. Jei parapijoje, sakysim, šventas Petras ar Antanas — būtinai bus greta suorganizuotas festivalis. Tuos festivalius praveda kas tik netingi: ir mokyklos, ir įstaigos, ir kolchozai. O tuo rūpinasi visuose bažnytkaimiuose įsteigti vadinamieji kultūros namai (pramogas tvarkanti įstaiga, kurią sudaro vado vas meno reikalams ir direktorius). Festivalių pavadinta paprasta senoviška gėžiūnė, matyt, norint parodyti savo erudicijos platumą. Kas iš tų festivalių laimi — sunku pasakyti. Čia laimi ir komunistai, kurie tą dieną pamaldų metu dalį jaunimo patraukia pas save, ir jaunimas, kuris festivalio vardu išvyksta į kitą rajoną, o ten apsidairęs pirmą nuneia į bažnyčią, o jau iš ten į festivalį. Ir kultūros namai, kadangi į atlaidus suėję žmonės užsuka ir į festivalį, o ten palieka rublį už bilietą. Tokiais atvejais žmonių gausu, ir kultūros namų vadovai, kaip sakoma, „nuvaro pro šalį“ dešimtį kitą rublių. Nepernesiausiai vienas docentų „Tiesoje“ apgailestavo, kad „atlaidų metu bažnyčių šventoriuose galima matyti studentų margojančias kepuraites“ (tikrai be reikalo jaudina dėstytojus! Bent jau nedėvėtų ten eidami). Iš to daroma išvada, kad reikia ateistinę propagandą jaunimo tarpe dar labiau sustiprinti.

Laukinta naujų staigmenų

Kalėdos — kol kas per kietas riešutas, jo neįkanda Lietuvos komunistai. Bet reikia manyti, kad po keleto metų ką nors su galvos. Išgirsim ir čia būdami, kad gruodžio 24 d. Sniečkus su Paleckiu bei Šumausku suvalgys dvylikos valgių su paskinuku vakariene kokios nors pagoniškos žiemos šventės garbei. O komunistinėje ideologijoje nusimaną žmonės tvirtina, kad būsią ir dar stipresnių kuriozų.

Kazys Jurgaitis — (ELI)

ARKIVYSKUPAS IŠSIROUŠĖ KELIONĖ

Canterbury arkiv. Dr. Fisher išsirošė jau į kelionę, kurią tęsdamas susitiks su popiežium Jonu XXIII. Dabar jis lanko Palestiną.

SOVIETŲ PARAMA LAOS

Rusija pradeda lėktuvais pristatinti Laos maistą ir benzina. Karinę paramą kraštas iki šiol gaudavo iš amerikiečių.

PASIPRIEŠINIMAS KONGE

Kongo kariniai daliniai susidūrė su J. Tautų kariniais daliniais, ir to susirėmimo metu žuvo Leopoldvillės karinis vadas plk. Kokolo. Ipykė dėl to kariai pradėjo suiminti J. Tautų karius ir civilius, mušti juos, daryti namuose kratas.

TEBESKAIČIUOJAMI BALSAI

Daugelyje Amerikos apskričių dar tebeskaičiuojami rinkimų balsai. Pagal paskutiniuosius paskelbtus duomenis Kennedy gavo 33.919.296 balsus, o Nixon 33.744.669 (procentais būtų 50.13 prieš 49.87). Respublikonų partijos vadovai skelbia, kad galutinai ištyrus dar galį paaiškinti, jog prezidentu bus Nixon.

RINKIMUS LAIMEJO VALDANCIOJI PARTIJA

Japonijos parlamento rinkimus su didesne net dauguma laimėjo liberalinė demokratų (konservatorių) partija, ligi šiol valdžiusi kraštą. Ji gavo 296 vietas (turėjo 283), socialistai 145, demokratiniai socialistai 17, komunistai 3, smulkiosios partijos 1, nepriklausomieji 5.

KONGO VADAI TARIASI

Kongo vyriausybės atstovai buvo nuykė į Katangos provinciją tartis su tos provincijos prezidentu Tchombe dėl viso krašto apjungimo. Pasitarimai bus atnaujinti.

NIGERIJA KALBA UŽ KINIJĄ

Nigerijos ministeris pirm. Balewa pareiškė parlamentui, kad jo vyriausybė rūpintis, jog Kinija būtų priimta į J. Tautas. Esą, žeminantis dalykas, kad 600 mil. kraštas laikomas nuošaly ir mekuo neprisideda prie pasaulio taikos.

GARBĖS SUKAKTIS IR PRIEVOLĖ

PRIEŠ 20 METŲ VATIKANAS PRABILO LIETUVISKAI — KALBĖJO, KAI VISI TYLĖJO — NIEKAD NEKURSTĖ — LIET. ŽINIOMIS PRALENKIA AMERIKOS BALSAS — TRUKSTA PAKARTOJIMU

Užsienis vaidina didelę reikšmę visų pavergtųjų tautų gyvenime. Ten saugios priebėgos ieškoma, dedamos vilts, telkiami nauji ištekliai tolesnei laisvės kovai tęsti. Tai puikiai žinome iš savosios praeito amžiaus istorijos. Vilkdama carinės priepaudo junga, mūsų šalis turėjo tiesioginį ryšį su užsieniu, nes anuomet „geležinė uždanga“, sutapusi su Didžiosios ir Mažosios Lietuvos riba, ėjo per lietuvišką žemę. Kokia svarbi tai buvo aplinkybė, pakanka prisiminti sukilimo ir spaudos draudimo kovas.

Tuo požiūriu nūdienė padėtis blogesnė: nebėra tiesioginio ryšio su užsieniu. Tačiau šiais laikais žymiai lengviau palaikyti netiesioginius ryšius modernių susižinojimo priemonių dėka. Radijas yra tas langas į Vakarus, per kurį srūva šviesa aklinai nuo pasaulio atskirtom tautom komunistinėje vergijoje. Galima tik apgailestauti, jog iki šiol, sprendžiant iš palyginimo su kitais bendro likimo kraštais, tas langas Pabaltijo kraštams buvo pernelyg šykščiai praverstas. Pagaliau tai pastebėjo ir Europos Taryba, šiemet Strasburge specialia rezoliucija iškėlus reikalą padidinti radijo laidų skaičių pabaltiečiams.

Ligi reikalai šioje srityje pasitaisys, juo gilesniu dėkingumu prisimename tuos, kurie pirmieji suprato radijo ryšio reikšmę pavergtajai Lietuvai. Turime mintyje Vatikano liet. laidas, kurioms šiomis dienomis sukanka 20 metų nuo jų pradžios. Niekas kitas, tik šv. Sostas pilnai suprato anuometinę Lietuvos tragediją ir neapsiribojo vien tik platoniška užuojauta, bet savo prielankumą išreiškė konkrečiu būdu.

1940 lapkričio 27 Vatikano radijas prabilo lietuviškai. Tas svarbus postas buvo patikėtas neeilinei asmenybei — atgimulus Lietuvos patriarchui, didžiam mokslo vyrui ir šviesaus atminimo vyskupui Pr. Būčiui. Jo vadovybėje per pirmąjį bolševikmetį sklido iš Amžinojo Miesto paguodos ir sustiprinimo žodžiai Lietuvai. Radijo ryšys vėl buvo atnaujintas 1946 m.

Tik ateities istorikai galutinai išaiškins tą didžiulį pokario tylos sąmokslą, kurio ypatingomis aukomis buvo stalininei savalei išuoti Pabaltijo kraštai. Tik tada bus tinkamai įvertintas Vatikano valandėlių vaidmuo. Tai buvo vienintelis balsas tomis liūdnomis lietuvių tautai dienomis, kai upeliams buvo liejamas kraujas ir ašaros, Vakarams užkietėjusiai tylint.

Tiesa, tas balsas buvo, palyginti, silpnas prieš tuos metu viešpatavusį pasaulinį cinizmą, kuris Kat. Bažnyčios moralinei autoritei tą matavo... ginkluotų divizionų skaičiumi. Juo mažiau tad turi pagrindo po Vengrijos sukilimo komunistų ir Lietuvoje skleidžiama pasaka (neapdairių keliauninkų ir į Vakarus atnešta), esą, radijo valandėlės iš užsienio kursčiusios kraujo praliejimą ir dėl to kaltos už lietuviškojo jaunimo sunaikinimą. Jei toks kaltinimas būtų bent kiek pagrįstas, tai Lietuvos atveju jis galėtų tik Vatikano radijui. Kitos valandėlės, kaip žinoma, savo darbą pradėjo tik tada, kai, tų pačių bolševikų žiniomis, partizaninis sąjūdis jau buvo užgnaužtas (A.

Balsas iš Vašingtono prabilo pirmą kartą 1951 m., iš Europos — 1952 m.; tais pačiais metais Italijos valstybinis radijas ir 1955 m. Madridas).

Vatikano valandėlės Lietuvos žmonių nekurstė, Priešingai, partizanai buvo kiek nuosavyje jų nuosaukumui. Antai, 1947 m. spalio mėn. rašytame pogrindžio pranešime tuo reikalu buvo tiesiog skundžiamasi: „Mes stebimės Romos (suprasti Vatikano — J.V.) radijo lietuviška valandėle, kuri tiek mažą paguodos duoda. Ko jai bijoti? Kaip mes nebijome mirti ne tik už tėvų žemę, bet civilizacijai, krikščionišką kultūrą. Kaip drąsiai šiandien kalbėtų Romos apaštalai! Ne tik kalbėtų, bet šaukte šauktų

RASO:

J. VIDZGIRIS — (ELI)

gelbėti žmonijos kultūrą! Kalbėkit drąsiai, šaukit, kaip begalite. Niekadoms nemeluosite, nes atvaizduoti mūsų tėvynės kančių niekad nesugebėsite, jų nepergyvenė... Nebijokite, mums niekad jau blogiau nebūs, jei jūs kviesite pasaulį sutramdyti barbarus. Ko Roma bijo, kai apie ją kasdien girdime šlykščiausių dalykų, kaip apie žmonių ir tautų laisvės priešą numerį pirmą“.

Nuo pasaulio aklinai atskirti mūsų broliai nežinojo, kokios tada buvo nuotaikos Vakaruose. Juk tik po Korėjos užpuolimo šilsielės Rytų-Vakarų šaltajam karui, mūsų bylai parodyta kiek daugiau palankumo. Tik Vatikanas iki tol nebuvo kurčias. Nebuvo kurčias nė aniems, nevisai pagrįstiems priekaišto žodžiams. Nuo 1948 metų buvo skirta daugiau laiko lietuviškoms programoms ir jos nuolat tobulinamos. Nuo 1958 m., sustiprinus stoties galinumą, laidos siunčiamos kasdien ketvirtį valandos, o sekmdieniais net du kartus.

Vatikano valandėlės, be abejo, pirmoje eilėje tarnauja religiniam ryšiui tarp katalikybės centro ir jam ištiokimos tautos. Tačiau kiekvienas, kas dažniau jų pasiklausys, gali pats įsitikinti, jog daug rūpestingo dėmesio skiriama ir kitiems gyvenimams lietuvių klausimams. Bolševikinių puolimų propaganda yra suduriama klaidinga išpūdi, tarsi komunistus labiausiai erzintų Am. Balso radijo laidų kryptis. Lyginant Vatikano ir Am. Balso savaitės laidų turinį, Vatikanas ne tik proporcingai, bet kartais aplamai daugiau duoda lietuviškąjį gyvenimą liečiančių žinių, nors Vašingtono laidos yra dvigubai ilgesnės. Tai liudija neabejotinai didesnį atsakingų sluoksnių palankumą Lietuvos bylai. Neveltui bolševikų žiaurus trūkdymai nebuvo nutilę nė tada, kai vienu metu Maskva mėgino „merkinti“ ir netrukė Vašingtono. Sovietinių trukdytuvų perkūnijos yra geriausias įrodymas, kad Lietuvoje tos valandėlės pakankamai girdimos ir turi klausytojų.

Lietuviškame radijo ryšio klausime šv. Sostas yra padaręs viską, kas galima. Nebent būtų galima pageidauti, kad būtų

įvestas programos pakartojimas. Tai labai svarbu vykstant trūkdykimams. Tuo reikalu turėtų būti padaryti žygiai, kurie tik nuo mūsų pačių priklausys.

Reikia tikėtis, kad mūsų atstovaujantieji veiksniai ir organai, o taip pat plačioji visuomenė ir organizacijos nepraleis tylos šios garbingos Lietuvos prielankaus ir reikšmingo darbo sukakties. Kai tauta kenčia priepaudo užčiauptomis lūpomis, laisvę gyvenantiems jos nariams tenka garbės prievolė deramai išreikšti gilaus susijaudinimo, prisirišimo ir dėkingumo jausmus, kuriais lietuvis sutinka iš krikščionybės širdies jam siunčiamą gimtąjį žodį. Su kaktis drauge įpareigoja surasti būdą, kad šitas darbas, kiek tai nuo mūsų priklausys, būtų geriau remiamas ir talkinamas, negu iki šiol.

DANGUOLĖS SADŪNAITES-SEALEY DARBAS ANGLIŠKAI

Savo vyro Rafaelio padedama, Danguolė Sadūnaitė-Sealey išvertė į anglų kalbą Stp. Zobarsko knygą vaikams „Brolių ieškotoją“. Knyga parašyta liaudies pasakų motyvais, ir lietuviškai jos buvo išleistos kelios laidos.

Dabar ši gražiai išleista ir dailiu spalvotu viršeliu papuošta angliška knygos laida jau pasirodė knygynuose. Išleido ją Arthur H. Stockwell leidykla Devone. Knyga pavadinata „In Quest of Nine Brothers“. Jos kaina 5 šilingai.

DVIGUBA PEDAGOGO SUKAKTIS

KUN. A. MICUI SUKAKO 60 METŲ AMŽIAUS IR 35 METAI NUO KUNIGYSTĖS SVENTINIMŲ

Šių metų gruodžio mėn. pradžioj sukanka 60 metų amžiaus žymiam Vilniaus krašto lietuvių pedagogui kun. Aleksandrui Micui. Sukaktininkas gimė 1900 m. gruodžio 5 d. Vilniuje. Gimnaziją baigė (ir lankė) taip pat Vilniuje 1919 metais ir tu pat metų rudenį įstojo į Vilniaus Aukštąją Teologijos - Filosofijos Mokyklą. Kunigo šventinimus gavo 1925 metais. Vadinasi, šiais metais sukako ir 35-rių metų kunigystės jubiliejus. Tais pat 1925 m. buvo pakviestas dėstyti lotynų kalbos švenčionių Lietuvių gimnazijoje ir čia išbuvo mokytoju iki 1937 metų. Nuo 1934 m. kartu buvo ir tos pačios gimnazijos direktoriumi, kartkartėmis ir kapelionaudamas. Švenčionių gimnazijoje bemoxytojaudamas ir bedirektoriaudamas, kartu daug puslėnė ir lietuviškoje veikloje, o pačią gimnaziją direktoriavimo metu išlaikė labai aukštam lygyje.

1937 metais, lenkų represijų laikotarpiu švenčionių Liet. Gimnaziją lenkams uždarius, kun. A. Micą išvyko į Vienos Universitetą pas prof. Havers studijuoti indogermanistikos - lyginamosios kalbotyros. 1939 metais, lietuviams atgavus Vilnių, Svetimo ministerija kun. Micą iš Vienos pakvie

TYRIAUSIOJI

Arti gruodžio aštuntoji — Nekalto Marijos Prasiidėjimo šventė. Dažniausiai tą dieną Lietuva jau dengia tyrais sniegas. Jis gyviau primena Nekalčiausiąją.

Ši šventė lietuviuose prigijo daugiau kaip prieš 500 metų. Pirmoji bažnyčia Nekalčiausios Mergelės garbei pakilo Zemaitijoje, Alsėdžiuose 1477 metais. Ilgainiui to vardo šventniamiai gausėjo. Tvirtai įsišakniję Nekaltai Pradėtosios Valandos. Jos skambėdavo ne tik bažnyčiose, bet ir šeimos: „Pradėkime žodžiais garbinti Mariją Švenčiausią, pradėkime apskinėti Jos garbę aukščiausia“. Radosi ir kiti to paties paldumo būdai. Kūrėsi atatinami sąjūdžiai, vienuolijos, šio pobūdžio mintį lietuvių dievdarbys įkūnydavo medyje, dainius eilėraštyje, dailininkas drobėje. O visa tai atsirėmė į tvirtą tikybinių tiesą.

Katalikiškasis mokslas Nekaltąjį Marijos Prasiidėjimą aptaria: „Švenčiausioji Mergelė pirmajame prasiidėjimo akimirksnyje ypatinga malone ir privilegija, Dievo Jai suteikta, pramatant žmonių giminės Išganytojo Jėzaus Kristaus nuopelnus, buvo apsaugota ir laisva nuo betkokių gimtosios kaltės dėmės“.

Marija kūnu kilo iš Adomo giminės, iš tėvų prigimtoju, natūraliu būdu, kaip ir kiekvienas žmogus. Taigi klaidinga manyti, kad nekaltas jos prasiidėjimas esanti kažkokia stebuklinga jos gyvybės — kūno pradmė. Iš tikro, ji kūnu yra tikra tėvų

duktė, pagimdyta, kaip ir visi kiti. Tačiau sielos žvilgsniu jau yra kitaip.

Ir Marija, kaip ir visi žmonės, kuomet jos siela jungėsi su kūnu, būtų turėjusi užsitraukti prigimtąją kaltę. Bet Jai, idant taptų verta Jėzaus Kristaus Motina, padaryta išimtis. Kitus žmones Atpirkėjas nuo gimtosios nuodėmės išlaisvino po to, kai jie tą nuodėmę jau užsitraukė, kai buvo jau pažeisti. Pvz., šv. Jonas Krikštytojas tapo išlaisvintas po prasiidėjimo prieš gimtą. Šiapus esame išlaisvinami jau gimę, per krikštą. Šv. Mergelė dėl dieviškosios motinystės buvo apsaugota, kad gimtosios nuodėmės visai neušitrauktų.

Marijai suteiktoji malonė nereiškia, kad ji grįžo į prigimtąjį teismą, tai yra pirmųjų tėvų būsena prieš nuodėmę. Toji malonė yra ne grįžimo, bet atpirkimo. Mariją gaubia Kristaus malonės pilnybė, o ne pirmapradžio teismas. Tai yra Jos išskirti na privilegija, dėl kurios Jos gautoji malonė skiriasi nuo mūsų.

Taigi Marija nuo pat gyvybės pradmės turėjo pašvenčiamąjį Dievo išnystės malonę. Kiekvienam gi tikinčiamam toji išnystė vėl teikiama per krikštą dėka Dievo Sūnaus aukos. Nekalčiausioji tą grįžimą į malonę įvaizdina ir įjasmenina. Po kryžiaus aukos tas grįžimas istorijoje vyksta jau per tūkstančius metų. Visi atpirktieji, pašvenčiamąjį malone paženklinoti Adomo ainiai laikų pabaigoje sudarys vieną garbiną — mistinį Kristaus Kūną, kuris amžinajam džiaugsmui atsiras Dievo Tėvo akivaizdoje.

Kadangi Marija yra be dėmės ir dieviškosios malonės pilnoji, jos prigimtyje vieš patavo tvarka ir dermė. Aistrų, priešingų valios vadovybei, nepažino, Vidiniai ir išorės veiksmai protui neprieštaravo. Marija su Kristumi yra vienintelė priebėga, kur žmogiškoji prigimtis radosi savo pirminėje būsenoje: be šešelio ir kaltės.

Marija to meto žmonių akyse tebuvo eilinė mergaitė, eilinė šeiminnikė. Kasdienybės šešėlis didįjąjį Dievo dovana prigendė. Ir Jėzus iki 30 metų išorėje juk tebuvo eilinis darbininkas. Tačiau vidinis Marijos turtingumas jau nuo tada viršijo visos sukurtosios visatos didybę.

Nekalčiausioji spindi pasauliui kaip sielų, Bažnyčios šventumo įvaizdis, mano paskirties ženklas, dvasinės pažangos mokytoja, tvarinijos viršūnė. Marijoje regime, ką reiškia kilti iš Dievo rankos, išlikti be dėmės, gyventi Jo malonėje.

Tai tik keletas Tyriausiosios bruožų. Gal būt, ir iš jų numanu, kodėl lietuvių širdis jau išstisus šimtmečius į Ją linksta.

S. Matulis, MIC

PAMALDOS

CORBY — gruodžio 4 d., 12 val., Our Lady's bažn., Occupation Road.
DERBY — gruodžio 11 d., 11 val., Seserų koplyčioje, Bridge Gate.
COVENTRY — gruodžio 18 d., 12 val., St. Elizabeth bažn., St. Elizabeth Road.
WOLVERHAMPTON — gruodžio 25 d., 11 val., Convent of Mercy, St. John's Square, Snow Hill.
STOKE-ON-TRENT — gruodžio 26 d., 12 val., Sacred Heart bažn., Queen's Ave., Tunstall.

Ne kasdien dabar išgirsi dainą, kurios paklausti verta. V. Krėvė

VL. DAUTARTAS

ŠMĖKLA

A P S A K Y M A S

Gegužės naktis užtiko mudu su draugu prie laužo. Vietą nakvynei pasirinkome vešlia žole apžėlusioje lygumėlėje. Aplinkui dunksojo senas, tankus miškas, o netoli skubinosi upokšnis. Laužui malkų užteko. Liepsna, linksmai kibirkščiuodama, ilgais liežuviais šokinėjo į viršų, tarytum norėdama lyžtelėti nukarusias medžių šakas.

Mes buvome išvarę. Sėdėjome prie ugnies, vos vos tramdydami miegą. Po ranka, šviesos rate, gulėjo mūsų kuprinės, meškerės. Abu tylėjome. Naktis buvo pilna paslaptinių garsų, šešėlių, keisto šnarsimo. Žydėjo ievos. Žiedai svarino medžių šakas ir sklaidė aplinkui svaiginantį kvapą.

Nepajutome, kaip, išsitiesęs žolėje, ugnies šildomi, užmigome. Miegojome valandą, o gal dvi. Pirmas pabudo mano draugas.

— Kelk, kelk, — pūrtė jis mane, — laužas išblėso. Einam malkų paieškoti.

Pašokom. Ugnis tik tik ruseno. Miško šešėliai atslinko prie pat mūsų. Nors danguje mirgėjo žvaigždės ir kažkur tarp debesų nardė mėnulius, čia, miške, už dviejų trijų žingsnių nieko nebuvo matyti. Aplinkui neperregima siena stūksojo vešli medžių lapija.

— Duok degtukų — nė velnio nematau, — paprašiau draugo.

Malkų toli eiti nereikėjo. Už dešimties žingsnių suradau keletą storų, kažkieno nukirstų juodalksnio šakų, išverčiau išpuvusių kelmą.

Tempdamas malkas prie laužo, kažką kieta užmyniau ir sutraiskiau. Pasidėjęs našta, brūkštelėjau degtuką. Drėgnoje, ža-

liojė žolėje viena prie kitos gulėjo vynuoginės sraigės. Išlindusios iš kiauto, jos, nė kiek nebijodamos manęs, kraipė į šalis du ragučius ir, tik pajudintos koja, akimirksniu dingdavo savo namelyje.

— Čia netoli turėjo kažkada dvaras būti, sviesdamas į laužą malkas, pasakiau snūduriuojančiam draugui.

— Kodėl?
— Valgomų sraigių baisybė. Kojos nėra kur pastatyti.

— Gal būt, ir buvo, — išgirdau abejingą atsakymą.

Laužas vėl suliepsnojo. Pažiūrėjau į laikrodį. Buvo po pusianakčio. Paukščiai nustojo suokę, matyti, migdėsi. Tylu, ramu, tik šešėlių pagausėjo, tik paslaptinčiau mėnulius žvelgė. Pasaulį užvaldė naktis — šeiminnikė.

Kaip pakirstas kraitau šalia draugo ir buvau beužmigęs. Tačiau tą pačią akimirką ausys pagavo keistus garsus. Nebuvo abejonės, kad prie laužo kažkas eina. Gal žvėris, o gal ir piktas žmogus? Nepakeldamas galvos, nukreipiau akis į tą vietą, iš kur pasigirdo laužomų šakų čeržėjimas. Pajutau, kaip kūnu nubėgo šurpuliai. Iš miško tamsos, iš šešėlių prie laužo ėjo kažkokia keista būtybė.

Aš niuktelėjau draugui į pašonę, ir abu pašokome, pasiruošę gintis. Prieš mus, apsikarstęs skarmalais, laikydamas rankoje storą, šakotą lazda, stovėjo senis.

— Kas jums leido čia ugnį kurenti? — grėsmingai bambtelėjo jis, suduodamas lazda į žemę.

Mes susižvalgėme, nežinodami, ką atsakyti.

— Tuojau pat gesinkite!

Pirmas atsipeikėjo mano draugas. Jis kiek piktai, bet kartu ir santūriai paklausė:

— O kodėl gesinti?

— Neapsimeskite kvailiais! Padegti gali te, padegti, jūs, paleistuviai!

Aš žiūrėjau į nelauktą nakties svečią ir stebėjaisi jo drąsumu. Visgi mes buvome du jauni, stiprūs vyrai, o jis senas, paliejęs, išsekęs. Man net pagailo jo, matant, kaip dreba rankos ir virpa nukarusi apatinė lūpa.

— O ką, tėvuk, mes čia padegti galėtume? — taikiai paklausiau.

— Namus, parką, medžius — viską paleisite dūmais! — išpūtė jis ūmai.

— Mes nežinojome, kad artį yra pastatai.

— Tai iš kur jūs ir ką čia veikiate?

— Iš toli. Na, o šiaip — tai meškeriojame.

— Ir žuvų gaudyti upokšnyje negalima.

— Kodėl? — vėl išsprūdo mano draugui.

Klausime aiškiai skambėjo nepasitenkinimo gaidelė.

— Todėl, kad upėtakiai jame auginami.

— Aha, vadinasi, kolūkis žuvis užveisė! Aišku... — supratęs, kur šuo pakastas, pasakiau. — Na, mes viso to nežinojome. Užrūkyk, tėvuk, ir susitaikysime.

Mano draugas atkišo seniu pakelį cigarečių. Tačiau jis jų nelietė.

— Ne kolūčio čia viskas, ne kolūčio, bet mano pono! — vėl užsidedęs suvoktė senis.

Draugas pažiūrėjo į mane, aš į jį. Susimerkėme. Taip, taip. Vadinasi, mus aplankė ne toks jau paprastas svečias. Ką gi, abu supratome, kad su bropečių ginčytis nereikia.

— Aš taip ir maniau, jog čia dvaras, — nuolaidžiai šypsodamasis, pasakė mano draugas. — Na, o jūs kas toks būsite?

— Esu pono prievaizdas — Ignas Žardauskas, — kiek pasitempęs, išdidžiai atrė žė senis. — Jeigu aš leisiu, galėsite čia daryti, ką norite.

— Suprantama. Tai gal dabar užsirūkysim?

Senis paėmė cigaretę, užsirūkė. Patraukęs kelis dūmus, tapo taikesnis, netgi atsėdėjo prie laužo.

„Kiek jam gali būti metų?“ — sprendžiau mintyse, žiūrėdamas į senį. Septyniadėšimt? O gal ir daugiau, nes veidas — vienos vagos, o akys išblėsusios, be jokios gyvybės ženklų. Nuo suplysusiu senio rūbų smarkiai trenkė pelėsiai. Atrodė, kad jis ilgą laiką tūnojo rūsyje ir štai šią pilną žiedų naktį išlindo prasivėdinti.

Valandėlę sėdėjome prie ugnies, nežinodami, ką daugiau kalbėti. Senis papsėjo cigarete, žiūrėdamas į ugnį. Laukėme, kad jis paliks mus. Bet svečias nesiskubino.

— Reikia malkų, — pasakė jis. — Štai už ano medžio yra šakų. Atsineškite, — ir parodė lazda, kur eiti.

Patraukę pečiais, nuėjome ta linkme. Šakų iš tikro suradome.

— Gal jam valgyti pasiūlytume? — paklausiau draugo. — Atrodo, išbadėjęs...

Valgio neatsisakė. Godžiai sukrito du su muštinius. Linksmai čeršėdamas lūpomis, nušvitęs visas, išgėrė pusbutelį alaus.

— Seniai, tik prie pono, gėriau. — pasakė, šluostydamas lūpas.

— O kur tavo ponas?

Senis pasirangė. Primerkęs akis, aštriai pažvelgė į mane. Ir tą akimirka aš pajutau, kad tai ne bropečio žvilgsnis. Mudu su draugu apsirikome.

— Kam tau reikia žinoti? — senis vis ne nuleido nuo manęs akių.

— Šiaip sau, dėl idomumo. Nebijok, tavo ponas mums nereikalingas.

— Karo metu į Vakarus pasitraukė. Ilgai nebuvo žinios, o dabar parašė. Klausia,

kaip dvaras... O ką aš galiu jam parašyti? Ką?..

Senis atsiduso ir, skėstelėjęs rankomis, tęsė:

— Viską jie dabar tvarko savaip. Kolūkis, mat. O kaip čia buvo anksčiau, prie pono... Štai kur mes — parkas tęsiasi. O čia, kur laužas, takutis bėgo. Ir nemėgink, pašalieti, įžengti į pono valdas. Dvylika šunų kaip veršių mirtinai sudraskytų. O dabar? Kas nori, tas valkiojasi. Ir upokšnyje upėtakijū niekas nedrįso gaudyti... — Tur būt, tavo pono ir sraigės, kurių čia pilna? — įsiterpiau.

Mano žodžiai patiko seniu. Jis išsišiepė, parodydamas parudusius dantis.

— Žinoma. Iš Prancūzijos atvežė. O, kaip brangindavo jas! Valgydavo tik švenčių metu, ukxuse pamirkęs. O dabar kas dedasi?.. Iššilaužiojo sraigės po visą parką, nuklydo į mišką. Niekas jomis nesirūpina. Mėginau rinkti, bet kur tu visas sugaudysi.

— Galėtum naudingesnį darbą dirbti, — aiškiai susierzinęs metė mano draugas.

Senis susiraukė ir, net nepažvelgęs į draugo pusę, atšovė:

— Mano ponas sakydavo: „Ignacai, jei nenubyrėš grūdais į svetimo aruodą, neužmiršiu tavęs“... O būdavo, kad ir pagiria... Mes daugiau neklusinėjome senio. Tylė jo ir jis. Gal pajuto mūsų nenorą su juo kalbėtis, gal paskendo senų laikų prisiminimuose?

O rytas jau buvo čia pat. Triukšmavo paukščiai, švito dangus. Netoli buvo girdėti ankstyvo traktoriaus burzgas.

Senis staiga pakilo ir, netaręs nė žodžio, kartu su bestraukiančiais nuo šviesos šešėliais dingo miške.

Mes pasičiupome kuprines, meškeres ir sparčių žingsniu, drąsiai nuskubėjome prie upokšnio pasitikti saulės...

(Iš „Pergalės“)

MOTERŲ kampelis

Veda V. Grinkevičiūtė - Funkienė

KAIP KOVOTI SU SĖDĖJIMO NUOVARGIU

Nemaža moterų jaučiasi pavargusios, daug valandų išsėdėjusios raštinėj ar ilgai važiuodamos traukiniu. Ypač jos skundžia si tada skausmais nugaroje ir strėnose. Kai kurios skundžiasi savo daktarui, sakydamos, kad ne tiek pats darbas, kiek tas ilgas sėdėjimas vargina jas, nors turi gerą ir patogią kėdę.

Tokių skundų ir rūpesčių turi dabar daug žmonių. Kokiu būdu čia galima padėti? Daktarai pataria daugiau pasivaikščioti ir priraso masažas ir sėdėjimas vonias, kad atsileistų susitraukę nugaros raumenys, kraujo apytaka pagerėtų. Bet yra ir paprastesnių priemonių, kurios gali padėti kovoti prieš nuovargį. Iš patyrimo žinoma, kad moteris ne taip pavargsta, jei sėdėdama gali atremti savo kojas į koki nors žemą suolelį ar į stalo pakoją. Daugumai padeda, jeigu kas pusvalandį atsistoja ir padaro kelis mankštos judesius. Korsetų fabrikantai stengiasi gaminti tokius korsetus su nailono ruožais, kad moterų raumenys būtų tinkamai atremti ir dėl to patogiau būtų sėdėti. Tokie korsetai labai padeda moterims, kurios turi sėdėti ilgas valandas. Jie teikia tam tikrą atsparą visam kūnui, ir raumenys jau nesuitraukia nuo įtempimo. Šitie korsetai palengvina taip pat ir vidurinių organų, kaip sklyvio, kepenų ir žarnų, laikymąsi. V.F.

MADOS

Naujausioji moda yra pirštinės su mažiu kėmis kišenėlėmis, į kurias galima įsidėti bilietą, lūpų pieštuką, o kartais net ir mažą pudrinę.

ATSIRADO KARALIAUS AUGUSTO KARŪNA

SOVIETAJ IŠ DABAR GRAŽINO LENKIJON, BET KEISTOS ISVAIZDOS

(E) Radijo žiniomis iš Varšuvos, sovietinė komisija gražino į Lenkiją Lenkijos - Lietuvos karaliaus Augusto III ir karalienės karūnas, kurios 15 metų buvo dingusios.

Kaip žinoma, karalius Augustas III buvo saksonietis ir daugiau gyveno Saksonijos sostinėje Dresdene, negu Lietuvoje ar Lenkijoje. Jo ir karalienės karūnų likimas labai margas. 1924 metais karūnos dar buvo Dresdene, vieno privatinio seniuo pirklio žinioje. Jis karūnas pardavė kitam senienų pirkliui Vienoje. Kai Lenkijos valdžia ir visuomenė sužinojo, kad atsirado karaliaus Augusto karūna, buvo nuspręsta karūną ir kitas brangenybes iš jo žūt būt atpikinti. Vienos pirklys nustatė pasakišką kainą. Ilgai buvo derėtasi, bet Varšuva karūną ir kitas brangenybes nupirko, nežūrėdama išpūstos kainos. Kilus karui, atėjus į Lenkiją vokiečiams, karūna su kitomis brangenybėmis buvo sudėta į dėžę ir nugabenta į Vokietiją. Į karo pabaigą dėžė užkasė vienos kasyklos urve. Kai tą teritoriją užėmė sovietų kariuomenė, brangenybių slėptuvę kažkas išdavė rusams, kurie dėžę nusigabeno į Sovietų Sąjungą. Nuo to laiko praėjo 15 metų, ir niekas nežinojo, kur brangenybės dingo. Tik dabar staiga

iš Leningrado atvyko sovietinė komisija ir perdavė lenkų vyriausybei šitas istorines brangenybes. Jos išstatytos tautiniame muziejuje Varšuvoje.

Lietuvos rašytojai vėl susilaukia priekaištų

(E) Lietuvos Rašytojų draugijoje (sovietinėje) ir Lietuvos spaudoje pastaruoju metu vėl buvo diskusijos literatūrinės kūrybos klausimais. Ypač buvo nagrinėjamas „naujas romanai“. M. Sluckis laikraščio „Literatūra ir menas“ (nr. 44) plačiai atpa sakėjo tas diskusijas, pridėdamas ir daug savo samprotavimų.

Pačioje pradžioje jis deklaruoja, girdi, „visi, išskyrus mūsų užkietėjusius priekaištus, pripažįsta, jog lietuvių tarybinis romanas tapo didele jėga, užkariavo daug skaitytojų“. Kas tie „užkietėję priekaištai“, Sluckis ne pasakė. Bet iš jo ilgo rašinio matyti, kad jis Lietuvos šių dienų literatūroje randa visą eilę tokių rašytojų, kuriems taiko savo priekaištus.

Atsigręždamas į praeitį, Sluckis randa, kad „eilei mūsų romanų, kaip žinoma, sa-

vo laiku pakenkė asmenybės kulto dvasia, bekonfliktškumas, schematiškas teigiamo herojaus traktavimas. Sluckis guodžiasi, kad „tie neigiami reiškiniai“ nepakirtė nei Gudaičio-Guzevičiaus, nei A. Baltrušio, nei V. Petkevičiaus kūrinii.

Bet pastaruoju metu pasireiškia kitos neigiamybės, kritikuojama Sluckis: „Mūsų romanas paskutiniuoju metu vis labiau ima įgauti monotoniškumo, kuris išskverbia ir į jo spalvų spektrą, ir į jo turinio branduolį. Romanas pasidaro gremėždiškas“. Nepa tinka Sluckiui, kad problemos aprašomos, iliustruojamos istorijos pavyzdžiais ir bio grafiniiais duomenimis. Dėka to „ilustratyviškumo“ nukentėjęs gilesnis problemų nagrinėjimas (suprask: idėjinis kovingumas). „Iliustratyviškumu“ sirgęs ir Gudaitis savo romanu „Broliai“, bet paskiau pats susigriebęs ir ešmės veikalą trumpinti.

Drįsta Sluckis kritikuoti ir A. Venclovą („Gimimo diena“), pavadindamas jo veika lo vaizdus „grynai reportažiškais, be jokių įdomesnių detalių ir niuansų“. Ir Venclovos veikale per mažai „veiksmo“.

Bara Sluckis tuos jaunuosius rašytojus, kurie taip sau, be gilesnio užsimojimo, pasisako rašysią romaną apie „pirmininką, išėjusį iš miesto į kolūki“. Čia kartojamas senas partijos ck raginimas „eiti į gyvenimą“ ir kurti „šių dienų herojus“. O kai rašytojai tu herojų nei mieste, nei kaime, ne suranda, išsina „monotoniški“ romanai, anot Sluckio.

Kitas Sluckio priekaištus Lietuvos rašytojam, kad jie linksta per daug į „epopėjiškumą“. Ešą stengiamasi aprėpti visą epochą, o iš to niekas neišeina. Ir žanro atžvilgiu rašytojams priekaištaujama. Neatsirandą rašytojų, kurie galėtų sekti Putiną - Mykolaitį, Cvirką, J. Marcinkevičių. Pasaulinėje literatūroje pasirodė nauji žanrai, „romanas disputas visuomenine ir filo sofine tema“, tik Lietuvoje nesą nieko pa našaus, skundžiasi Sluckis, nepaaiškindamas, kad sovietinėje santvarkoje rašytojas -kūrėjas visai neturi kūrybinės laisvės ir dėl to negali taip pasireikšti, kaip laisvojo pasaulio literatai.

Lietuvoje mažiau iškulta, negu kitur

(E) Juo komunistiniai vadai spartina kolchozininkus greičiau kultū, juo šie, atrodo, dėsia. Oficialiais duomenimis, spalio 31 d. Lietuvoje buvo iškulta grūdinių kultūrų tik 40 proc. numatyto plano, o Gudijoje jau 79. Vasarinių grūdinių ir ankštinių kultūrų sėklos Lietuvoje iki tos dienos buvo supilta tik 22 proc., Gudijoje 69.

10 M. SIELOVADOS VADOVO PAREIGOSE

Vokietijos lietuvių katalikų Sielovados vadovavimą Tėv. Alfonsas Bernatonis, OFM Cap, perėmė 1950.X.31 iš kan. F. Ka počiaus, tada išemigravusio į JAV. Tuo metu V. Vokietijoje dar buvo apie 9.000 lietuvių ir 42 lietuviai kunigai. Didžiajai emigracijai pasibaigus, likosi apie 4.000 lietuvių katalikų ir apie 20 kunigų. Tie skaičiai per 10 metų po truputį keitėsi. 1953 m. popiežius Pijus XII išleido konstituciją „Exul Familia“, kuria naujai apipavidalino pabėgėlių ir emigrantų dvasinio aptarnavimo teise. Pabėgėlių ir emigrantų kunigai buvo pervesti tiesiai Vatikano Konsistorialinės Kongregacijos žinybon, suteikiant jiems misijonierių vardą. Atskiruose kraštuose atskirų tautybių kunigų vyresnieji buvo pavadinti Misijonierių Direktoriais. Tokiu direktorium lietuviams 1953 m. rugpjūčio mėn. 12 d. raštu buvo paskirtas Tėv. Alfonsas Bernatonis.

Dešimtmečio bėgyje Tėv. A. Bernatonis neatsiribojo vien tik savo tiesioginėmis pastoracinėmis pareigomis, bet aktyviai reikišė šalpoje, glaudžiai bendradarbiaudamas su Balfu, ir visuomeninėje Vokietijos lietuvių veikloje. Ligi 1959 m. be pertraukos buvo PLB Vokietijos Krašto Tarybos nariu, buvo Vasario 16 gimnazijos Kuratorijos iniciatorium ir jos nariu, kol ši egzistavo, organizavo vaikų vasaros stovyklas, dalyvavo daugelyje tarptautinių suvažiavimų, visomis išgalėmis rėmė visokią lietuvių išlaikymo ir jos ugdymo veiklą. Lankėsi Didž. Britanijoje, Prancūzijoje, Italijoje, JAV, Austrijoje, Šveicarijoje ir Kanadoje.

Šiuo metu V. Vokietijoje Tėv. Bernatonis tiesioginėje žinyboje dirba 12 lietuvių kunigų, pasiskirsčiusių dešimtyje pastoracinių rajonų. Šalia jų V. Vokietijoje dar gyvena 9 lietuvių kunigai, kurie dirba vokiečių pastoracijoje. (Inf.)

Standartiniai namai už 10.500 rublių — be medžiagų

(E) Lietuvos spaudoje tilpo skelbimai, kad parduodami trijų kambarių su virtuve ir veranda namai (karkasinės konstrukcijos) po 10.500 rublių. Gyvenamasis plotas 37.1 kv. m., naudingas plotas 51.4 kv. m. Ve randa 12 kv. m. Visos medžiagos, sudarantios kompleksą (šiferis, cementas, koliai, stiklas, sausas gipso tinkas ir mineralinė vata) parduodamos už papildomą kainą. Naujoji kaina nustatyta nuo spalio 15 d.

PAGERBTA J. SERAFINAITE

Sekmadienį, lapkričio 6 d., tuoj po pamaldų, Blaivybės Dr-jos salėje, dalyvaujant būriui tautiečių, buvo pagerbta žymi Skotijos lietuvių veikėja Joana Serafinaitė.

Skotijoje gimusi ir augusi, Joana įsijungė į lietuvišką darbą pačioje jaunystėje. 1935 metais, kun. J. Gutausko kviečiama, ėmėsi sunkios pareigos — vadovauti to meto chorams ir vargonauti bažnyčiose pamaldų metu. Prieškariniais laikais Skotijos lietuvių kolonijos turėjo savo chorą, kurie pagėgė giedoti lietuviškas giesmes, ypač atsilankius lietuviui kunigui. Pareigos vedama ji važinėjo po lietuvių kolonijas. Ne tik po Glasgovo ir apylinkes, bet tekdavo jai važiuoti ir net kelias dešimtis mylių į Dalkeith ar Cumnock. Suprantama, tos kelionės atimdavo daug laiko, kartais brangaus asmeniškio laiko, be kokio nors ypatingo užmokesčio. Paskutiniu metu Joanos darbas bažnyčioje kiek sumažėjo, nes jau nebėra tų mažų chorų kolonijose. Tokiose vietovėse, kaip Bellshill ir Craignuck, tas pareigas atlieka Šv. Cecilijos choras. Šiandien J. Serafinaitė vadovauja Blaivybės chorui Glasgove, kuris pagieda bažnyčioje per pamaldas, o vėliau po arbatos salėje pradžiugina dalyvius lietuviška daina.

Būtų klaidinga manyti, kad J. Serafinaitė vien tik chorui vadovauja. Ji yra daug plačiau žinoma kaip visuomenės veikėja, ne tik Skotijoje, bet ir už šio krašto ribų. Jos puikūs lietuvių ir anglų kalbų žinoji-

mas teikia daug reikšmės ypač ruošiant didesnius paminėjimus. Prisimintini vien tik koncertai netolimoje praetyje, kun. J. Gutausko 25 metų jubiliejus ir mažesnio mas to paruošimai, kuriuose Joana padėjo darbu ir patarimu. Sunku būtų aprašyti visus jos darbus, kuriuos ji nuveikė per 25 metus, bet jos įnašas lietuvių tautai yra didelis ir neįkainojamas. Neklyščiau palygindama a.a. Joną Vaičiūlį, atkaklų žemaitį, ir Joaną, čia gimusią ir augusią. Tai du ažuolo liniai stulpai, toli nuo Lietuvos, Nepalaužiami, audros neišverčiami.

Pats paminėjimas buvo gražus ir praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Ji ruošė Glasgovo Liet. Kat. Mot. Draugija su pirm. O. Kubiliena, Blaivybės Dr-ja ir choras ir Šv. Kaz. par. Draugija. Visi kalbėtojai, kaip kunigas J. Gutauskas, J. Kriščiūnas, J. Bliūdžius, Mikalauskas ir M. Tamošaitytė, tai jubilieatės bendradarbiai per tuos metus. Išgirdome prisiminimų iš praeties darbo ir linkėjimų ateičiai.

Vėliau jubilieatė buvo įteikta gėlių ir keletas vertingų dovanų, išreikšiant nuoširdumą už jos darbą. Joana atsakė trumpu padėkos žodžiu. Jos žodžiais, ešą, daug lengviau ruošti minėjimus kitiems, nei pačiai sėdėti garbingoje vietoje prie stalo.

Ilgiausių metų linkėjimu ir lietuviška daina baigėsi šis pobūvis.

K. Savonis

Ten, kur Nemunas banguoja

(Tarybinės spaudos ištraukos, kurios aiškios ir be aiškinimų)

Oi nelaimė, ką aš matau —
Širdį ver kaip yla:
Numylėtoį mano vietoį
Gyvena barzdyla.

A. Vienažindys

PATS MUSA, PATS REKIA

Į redakciją atėjo itūžęs pilietis. Jis tiesiog nesitverė pykčiu. Jo pavardė Dadionovas. Vieną rugpjūčio dieną į jo butą, esantį Vilniuje, Veprių gatvėje, atėjo teisėjas Burbulis, Lenino rajono milicijos skyriaus viršininkas Žibaitis, rajono Tarybos butų sektorius vedėjas Kaminskas, šio sektoriaus inspektorė Mockienė, teismo vykdytojas, namų valdytojas ir dar kažkokie asmenys.

Jis sutikęs juos korektiškai, o jie sudaužė gėles, apgadinę baldus, sumušė žmoną ir dukrą. Žmonai išsukinėję rankas ir rove plaukus. Tekę du kartus iškviesti greitąją pagalbą. Dukteriai išplėšė iš rankų kūdikį ir metė žemėn. O paskui niekuo nekaltas žmoną ir sūnų nugalėnė į kalėjimą. Ir niekas jam nepadėjė, kur jis bebūtų kreipėsis. Tai, ką papasakojo lankytojas, atrode baisinga ir nepaaiškina. Buvo nutarta skubiai patikrinti dalyką. Ir štai ką tikrinimas parodė.

Daug metų Dadionovas spekuliuo gyve namuoju plotu, išnuomodamas atliekamą savo komunalinio buto kambarį už 200-250 rublių per mėnesį. Nuomininkai visą laiką keitėsi, o viena — „Pergalės“ konditerijos fabriko darbininkė Palkevičiūtė — įsigyveno. Pustrečių metų mokoje ji už pusę kambario 125 rublius per mėnesį, priedo aptar naudama šeiminiukus. Ji skalbdavo baltinius, plaudavo grindis, kasdavo daržą. Nebloga turėti nemokamą namų darbininkę, kuri taip dosniai atsilygina už nakvynę! Ir todėl Dadionovai buvo patenkinti savo nuomininke. Bet viskam ateina galas...

Fabriko visuomenė stojo ginti savo darbininkės. Įmonės prašymu butų sektoriaus darbuotojai apžiūrėjo Dadionovo butą ir, radę jame atliekamo bei išnuomojamo ploto, pasiūlė šeiminiukui susiglaudinti. Praėjo keletas mėnesių. Kambarys, kaip ir pirmiau, buvo išnuomojamas, ir butų valdyba perdavė bylą liaudies teismui, prašydama atimti iš Dadionovo atliekamą gyvenamąjį plotą.

Iš pradžių liaudies teismas, o paskui ir respublikos Aukščiausiasis teismas nutarė atimti iš Dadionovo 9 kv. m ploto kambarį, turintį atskirą įėjimą, ir perduoti jį subnuo mininkei Palkevičiūtei.

— Nieko neišeis,—pareiškė Dadionovas, — aš jai rankas ir kojas išsukusi!

— Negyvėns jį pas mus! Užmušim! —ne sivaržydama šaukė teisme ir milicijoje. Dadionova.

Nesiskaitydami su teismų sprendimais, jie išvijo Palkevičiūtė, ir pastaroji liko be pastogės. Dadionovai ėmėsi skubių priemonių perkelti į Vilnių savo ženą, dirbantį Raseiniuose. Nors buvo visiškai aišku, jog žentui su keturių žmonių šeima vis tiek ne užteks 9 metrų kambarėlio, Dadionovai pri mygtinai reikalavo įkurdinti čia šeimą, tuo motyvuodami savo atsakymą įvykdyti teismų sprendimus.

Daug mėnesių Lenino rajono milicija ir liaudies teismas nenorėjo imtis ryžtingų žygių, kad Palkevičiūtė galėtų gyventi kambaryje, priklausančiame jai pagal įstatymą. Jie žinojo: skandalalingi žmonės Dadionovai! Bet atėjo diena, kai teko tatai padaryti. Kadangi teismo vykdytojas vienas to nesiėmė, tai kartu su juo nuėjo milicijos viršininkas, butų sektoriaus vedėjas ir

„Pergalės“ fabriko profsąjungos komiteto atstovas.

Jie buvo sutikti itin priešiška. Dadionova buvo atėjusius su laidyne rankoje. Laidyne iš jos atėmė. Ji griebė keptuvę. Sūnus čiupo kirvį, o pastiprinimui iš Raseinių atvykusi duklė taip pat aktyviausiai dalyvavo „mūšyje“. Ji atsigulė ant grindų prie kambario slenksčio ir kategoriškai pareiškė:

— Įeisite tik per mano lavoną!

Ją įkalbinėjo, prašė, gėdino. Moteris spardėsi ir kandžiojo rankas tiems, kurie norėjo ją pakelti.

— Mane užmušė, mirštu! Šaukit greitąją pagalbą! — klykė vyrenioji Dadionova, puldama ant grindų.

Greitoji pagalba atvyko beveik akies mirksniu. Gydytojas štrvinskas atidžiai apžiūrėjo ligonę ir užrašė:

— Kvėpavimas laisvas, pulsas normalus, kūnas nesužalotas. Ligonė guli užsimerkusiai, bet į klausimus atsakinėja.

Nespejo išvaizuoti greitoji pagalba, kai „mirstančioji“ atgijo ir su nauja energija užsiuopė milicijos, teismo ir butų valdybos darbuotojus, ižeisdamas juos žodžiais ir veiksmais.

Ne, mūsų lankytojas atvyko nedalyvavęs. Jis skambinęs: „Gelbėkit — žudikai!“

Netrukus, atsiliepdamos iš juos skambučius, ir Veprių gatvę suvažiuojo tarnybinės mašinos. Žmonės norėjo įsikiti, apginti skraudžiamuosius. Tačiau, sužinoję, koks reikalas, jie paskubėjo išvaizuoti.

Antrą kartą buvo iškviesta greitoji pagalba. Šį kartą jau kitas gydytojas, Jacusis kaja, užrašė: „Isterinė būklė“. Sugrįžusi stoji, ji piktinosi: nereikalingas iškvietimas! Skandalistinė vaidina ligonė!

Pagaliau Lenino rajono milicijos skyriaus darbuotojai įveikė savo sustingimą ir padarė tai, ką turėjo iš pat pradžių padaryti. Dadionovo žmoną ir sūnų pakvietė į miliciją.

Liaudies teisme, kur juos atvezė kartu su ludininkais, teisėjas Groševas nutėisė Dadionovus penkiolika parų. Skandalistai nuvyko į kalėjimą, o vyresnysis Dadionovas sėdo rašyti skundą į dešimtis instancijų.

— Jūs dar sužinosit, kas aš esu, juo išvays iš darbo, — grasino jis Burbuliui, Žibaičiui ir Kaminskui.

O darbininkė Palkevičiūtė taip ir nesiliedžia į kambarį: ji nakvoja fabrike arba pas žmones.

Negirdėtai pasipriešinę valdžios atšovams, atėjusiems teisėto teismo sprendimo vykdyti, Dadionovai atkakliai laikosi savo ir tebeklykia:

— Gelbėkit — žudikai!

Ir baisiausia yra tai, kad, šio klyksmo apkurinti, Lenino rajono milicijos skyriaus, teismo ir prokuratūros darbuotojai skėščioja rankomis ir niekaip negali ryžtis priversti Dadionovus, kad jie liautųsi tyčiojėsi iš Palkevičiūtės.

Laikas sudrausti žmones, nehorizius lai kytis įstatymų, ir padaryti galą šiai užsitęsusiai istorijai.

A. Koroliova, A. Rimkus

Iš „Tiesos“, 1960. X. 6.

TAURAS

(A. Briedis)

88. GOLDSMITH AVE.,

LONDON, W.3.

Tel. ACO 9471

Pats laikas, kas galvoja siųsti šventines ar žiemines dovanas savo artimiesiems, tai padaryti. Ta proga TAURAS siūlo jums ne mažą kiekį pigių medžiagų siuntinių. Siuntinių 16½ jardo vilnonių ar pusvilnonių medžiagų, su visais mokesčiais, kainuoja nuo 12.5.0 15.5.0. Tie siuntiniai verti kiekvieno peno, mokamo už juos.

Nupigintos kainos ir geroms tiek paltų, kostiumų bei suknelių medžiagoms. Afgalinė, Gaberdinė, Boston, Pinhead, Duoble plain, Baratheo ir kitų rūšių medžiagos kainuoja su maitu nuo 19 šil. suknelėms, 25 šil. kostiumams. Ir paltams, kaip Melton, Velour, Kasmere ir Crombie nuo 1.19 iki 4.14.0.

Hohner akordeonai, pvz., VERDI III M — 87.10.0. Rašomosios „Olympia“ mašinėlės SM/4 su lietuvišku alfabetu 37.0.0. plius maitas ir pasiuntimas.

Sumažintos kainos avalynei. Mažiau pasiturintiems duodama dar specialiai nuolaida. Siunčiame išsimokėjimui. Jūsų pačių sudarytieji siuntiniai persiunčiami už 1.0.0.

Rašykite ir prašykite pavyzdžių ir kainoraščių. Greitas ir tikslus patarnavimas. Garantuotas pristatymas.

ARTINASI KALĖDOS

Lietuviška knyga — geriausia dovana visiems

Naujai gauta

Prof. Eretas — St. Salkauskis — 1.9.4 — Jo gyvenimas ir darbai.

Prof. Maceina — Didžioji Padėjėja — 1.2.0.

Naujokaitis — Šviesos mergaitė — 0.14.8.

Vysk. Brizgys — Negesinkim aukurų — 1.2.0.

Augustinas — Lietuvos vaizdų albumas — 1.16.8.

S. Kairys — Lietuva budo — 1.19.0.

Pirandello — Pirmoji naktis — 0.9.0.

Naujokaitis — Upeliai negrižta į kalnus — 1.16.8.

Kun. Vaitkevičius — Gyvoji Dvasia — 4 tomai, tomo kaina — 1.16.8.

Gogolis — Mirusios sielos — 0.18.6.

Gliauda — Gestanti saulė — 0.14.8.

V. Hugo — Vargdieniai — 5 tomai — 5.13.8.

L. Tolstoj — Anna Karenina — 4 dalys — 5.13.8.

J. Prunskis — Rinktinės mintys — 1.9.4.

Somerset M. — Dažytas vualis — 1.2.0.

Mauriak — Gyvačių lizdas — 0.18.4.

K. Bielinis — Dienojant — 2.3.0.

K. Bielinis — Penktieji metai — 2.3.0.

P. Andriušis — Tipelis — 1.2.0.

Hilton — Sudie, pone Cipse — 0.6.0.

Kun. Senkus — Giesmynas (naujos ir senos giesmės su gaidomis) — 22 šil.

Įvairios maldaknygės, Žalgirio paveiks-lai, lietuviškos plokštelės. Prašome atsiskaityti už 21 tomą Liet. Encikl.

Rašyti: DAINORA. 49, Thornton Ave., London, W.4.

Europos Lietuvių Kronika

PRANEŠIMAI TIK PIRMADIENĮ

„Europos Lietuvis“ dar vis gauna antraštiniais laišku, kuriuose prašoma tos savaitės numeryje ką nors skubaus paskelbti — pranešimą, kad bus susirinkimas, minėjimas ar kas nors kita.

Pakartotinai primenama, kad tokie pranešimai privalo pasiekti redakciją pirmadienį. Antraštinio ryšio laikraštis jau būna baigtas spausdinti, ir dėl to nebeįmanoma jau tų pagedavimų patenkinti.

LONDONAS

DBLS CENTRO ŽINIOS

Lapkričio 28 d. atkėta Lietuvių Namų B-vės paskola 13.500 sv., kuri grasino negalėtingai sužlugdyti Lietuvių Namų B-vę. Šiai paskolai atkėti buvo paskelbtas Paskolos Vajus, kurio rezultate įvairiose Anglijos vietose gyvenantieji lietuviai paskolino Lietuvių Namų B-vei 3.805 sv. Buvsiai paskolai atkėti dar trūko apie 10.000 svarų. Laimingu būdu 10.000 sv. paskolą Lietuvių Namų B-ve gavo šešioms mėnesiams iš 7 proc. Palyginus su tuo, kad praėjusiais metais už paskolą buvo mokama 10 proc. palūkanų ir 5 proc. tarpinin kavimo mokesčio, tai šiuo metu tenka pasi džiaugti, kad už šią paskolą temokėsime tik 7 proc. palūkanų be jokio tarpinin kavimo mokesčio.

Rugsėjo mėn. LNB-vės ir DBLS Valdybų vardu buvo įteiktas prašymas Londono miesto savivaldybei, prašant leisti spaustu vę perkelti į Lietuvių Namus. Pagaliau šią savaitę gautas teigiamas atsakymas. LNB-vės Valdybos artimiausios atities planas perkelti spaustu vę į Lietuvių Namus. Vietos Lietuvių Namų rūsiuose turime užtektinai, ir šiuo metu neišnaudojamos patalpos stovi tuščios. Perkėlus spaustu vę, darbas būtų centralizuotas ir į metus sutaupta ma tarp 370 ir 400 svarų. Šiuo metu didžiausią rūpestį kelia spaustu vę perkėlimo išlaidos. Kadangi esamųjų mašinų, kaip atrodo, nebebus ko kelti, tai, suprantama, kad šalia to dar didesnis rūpestis bus suorganizuoti bent 2.000 sv. išgity tokioms mašinoms, kurios galėtų pakeisti dabartines. O dabartinės yra visiškai jau suklibusios, ir jas vargu bebus imanoma perkėlus sustatyti, kad dar galėtų sukėti.

Lapkričio 26 d. Coventry DBLS Skyrius surengė Kariuomenės šventės minėjimą. Į šį minėjimą buvo pakviestas ir dalyvavo DBLS Pirmininkas S. Nenortas su žmona. Tą pačią dieną Londono Lietuvių Parapijos salėje įvyko Kariuomenės šventės minėjimas.

LNB-vės revizoriai jau įpusėję darbą, ir tikimasi, kad dar šią savaitę bus pateiktas balansas.

DBLS Valdyba jau įteikė sąrašus atitinkamai įstaigai dėl pašalpos mūsų seneliams, kaip buvo skelbta anksčiau „Eur. Lietuivyje“. Tenka pastebėti, kad tik keli DBLS Skyriai suteikė žinias apie paramos reikalingus asmenis.

Plk. T. Vidugiriai ligoninėje padaryta sunki operacija.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Kalėdų Eglutė Londono vaikučiams rengia šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas Sporto ir Socialinio Klubu patalpose 1961 m. sausio 7 d., 5 val. p.p.

Londono lietuviškos bendruomenės tėvai kviečiami užregistruoti vaikučius, kurie numato dalyvauti Eglutėje, iki gruodžio 20 dienos. Komitetas nori žinoti iš anksto dalyvaujančių vaikų skaičių, kad būtų galima tinkamai parengti stalą ir dovanėles. Registruotis pas A. Demenį, B. Kasparą ir klebonijoje.

Visos lietuviškos organizacijos bus prašomos prisidėti parengti Eglutę.

Mokyklos Komitetas

ŽINIAI VISŲ TĖVŲ, KURIE TURI MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ

Tėvų Komitetas prašo visus tėvus leisti savo vaikus lietuviškos šeštadienio mokyklon. Yra mokytojų, kurie aukoja savo laisvą laiką vaikams, kad jie augtų lietuviškoje dvasioje ir neužmirštų savo lietuviškos kalbos.

Pamokos būna Sporto ir Soc. Klubu patalpose, 345A Victoria Park Rd., E.9, šeštadieniais nuo 2-5 val. p.p.

PARAPIJOS BAZARAS

Šiais metais netrūksta lietaus, dėl to ir parapijos bazaras praėjo lietaus apgadinatas, nes abi dienas lijo, ir tai sulaukė žmonių namuose.

Nežiūrint tai, bazaras praėjo neblogiausiai, duodamas 57 sv. 19 šil. pajamų. Išlaidų buvo mažai, tai grynas bazaro pelnas yra 55 sv. 5 šil. 10 penų.

Bazarą parėmė provincijoje gyveną para pijiečiai daiktinėmis ir piniginėmis aukomis, Londono Moterų „Dainavos“ Sambūris atsuntė 3 sv., Lietuvių Namų Klubas ir Namų gyventojai per P. Nenortą 3 sv. 16 šil. ir daug daiktinių aukų.

Komitetas dėkoja visiems prisidėjusiems prie bazaro sūrėngimo.

KALĖDINIS BAZARAS

Kalėdinis pabaltiečių moterų ruošiamasis bazaras atidaromas gruodžio 2 d., penktadienį, 4 val. popiet, 72, Queensborough Terrace, Bayswater, W.2.

Bazaras veiks taip pat dar šeštadienį ir sekmadienį, 4-9 val. po pietų (šeštadienį ir sekmadienį bus dar ir muzika ir vaikų šokiai).

Lietuvių skyriuje šįmet bus ypač gerų ir gražių dalykų. Puiki proga išgity vertingų kalėdinių dovanų.

Visi kviečiami atsilankyti. Įėjimas 1 šil. Bazaro pelnas eina šalpos reikalams.

L.L.M. „Dainavos“ Sambūris

MŪSŲ SEIMOSE

Broniaus ir Matildos Benevičių antroji dukrelė Irena Lucija Danielė Lietuvių bažnyčioje pakrikštyta lapkričio 19 d. Krikšto tėvais buvo L. Paoletti ir V. Milvydas. Toje pačioje bažnyčioje sekančią dieną pakrikštytas Juozo ir Mortos Starkevičių antrasis kūdikis Angelė Morta. Kūmai — Elena Šernius ir Anicetas Demenis.

GRUODŽIO 8-TOJI

Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje gruodžio 8 d. Lietuvių bažnyčioje rytmetinės šv. Mišios bus 7.30 val., o vakarinės 8 val.

STOKE-ON-TRENT

ŠVENTĖ LIETUVOS KARIAMS PAGERBTI

Lapkričio 12 d. į Tunstall miesto salę Stoke-on-Trent susirinko apie 200 lietuvių iš visų šiaurės Anglijos kampų į vietinio DBLS skyriaus suorganizuotą tradicinę šventę paminėti Lietuvos kariuomenės dienai. Šventei pritaikyta paskaita skaitė buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas V. Andruškevičius. Trumpą žodį taip pat pasakė ir atsilankęs DBLS Pirmininkas S. Nenortas.

Meninė daly ypatingo pasisekimo sulaukė p. Valterienės dainos, kurių ne vieną publika reikalavo pakartoti. Iš Bradfordo atvykę skautai, vadovaujami A. Elviko, pajairino programą tautiniais šokiais ir deklamacijomis, prie kurių prisidėjo ir vietinės skautės. Programos eiga pranešė B. Rentelė.

Nuotaikinga ir graži šventė baigėsi šokiais ir alučiu. Bradfordo, Nottinghamo, Derby, Coventry, Wolverhamptono, Londono ir kitų Anglijos vietovių lietuviai dailios išpūdziais ir džiaugėsi gražia Stoke-on-Trento Skyriaus valdybos iniciatyva ir šventės pasisekimu.

Kaip ir visuomet, taip ir šį kartą visi vargai organizuojant tokias iškilmes tenka Skyriaus Valdybai ir jos Pirmininkui. Sveikinant Stoke-on-Trent DBLS Skyriaus Valdybą su šiuo tradiciniu pasisekimu, tenka paminėti, kad jos Pirmininkas J. Rentelis tą dieną ne tik šventės organizavimu turė jo pasirūpinti, bet taip pat paminėti ir savo 15 metų vedybų sukaktį. Ponas Rente liams sukakties proga nuoširdžiai sveikinimai ir linkėjimai.

Buvęs

MANCHESTERIS

PAMINĖTA KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lapkričio 12 d. visa Manchesterio ir apylinkės jautresnioji visuomenė susirinko į Town Hall pulkią salę paminėti Kariuomenės šventės.

Minėjimą atidarė Ramovėnų Skyriaus pirm. K. Murauskas, trumpai apibūdindamas šventės reikšmę.

Turiningą paskaitą apie mūsų kariuomenės likimą skaitė V. Strimas. Po paskaitos labai gerai visus nuteikė meninė programa, kurioje dalyvavo B. Navickaitė, J. Kasperavičius, I. Jakubaitytė, J. Kuraitė, J. Balseytė ir A. Jakubaitis.

Po linksmos programos visi patenkinti su draugais ir pažįstamais susirinko prie alučio, ir, kaip visuomet, nuaidėjo lietuviškos dainos.

Salėje lietuviškas orkestras linksmino tuos, kurie norėjo pašokti.

Rytojaus dieną, lapkričio 13 d., sekma dienį, Eccles mieste prie paminklo Nežinomam Kariui susirinko didelis lietuvių būrys ir kartu su anglų visuomene atliko pagerbimo apeigas.

Lietuvių vainiką prie paminklo padėjo LVS „Ramovė“ Manchesterio sk. narys V. Strimas.

Ramovėnų Sk. Valdyba dėkoja visiems, kas tik prisidėjo prie darbo, ruošiant šį minėjimą.

Narys

NOTTINGHAMAS

METINIS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 3 d., 6.30 val., Meadows Community Centre kviečiamas visuotinis Skyriaus narių susirinkimas.

Susirinkime dalyvavo DBLS Centro pirmininkas Stp. Nenortas, kuris padarys pranešimą iš DBLS veiklos.

Po susirinkimo Dr. St. Kuzminsкас pada rys pranešimą politiniais klausimais.

Kviečiame visus Skyriaus narius ir prijauciančius atsilankyti.

Skyriaus Valdyba

MŪSŲ REMEJAI

Spaudos reikalams aukėjo K. Stirbys 2.6 šil., A. Rusys 7.6 šil., P. Matulevičius 4.6 šil., P. Kybartas 17.6 šil.

VOKIETIJA

DAILININKO PRANO GAILIAUS PARODA MIUNCHENE

(ELI) Lapkričio 15 d. vakare Susitikimo Namuose (Haus der Begegnung) Miunchene atidaryta dailininko Prano Gailiaus dar bų paroda. Ją atidarė ir globoja Baltų Draugystėje. Parodos atidarymo žodį tarė Baltų Draugystės ilgametis reikalų vedėjas Adam Gruenbaumas, išskeldamas tautų tarpusavio bendradarbiavimo ir vieni kitų pažinimo reikšmę. Ir šios lietuvių menininko parodos tikslas yra puoselėti tarpusavio ryšius bei geriau pažinti vieni kitus. Toliau žodį tarė Dr. P. Reklaitis, pristatydamas patį dailininką ir jo kūrinis. Pranas Gailius (prancūzų vadinamas tik jo vardu) yra bene žymiausias lietuvių modernistas, kartu pasireiškęs ir neokubizmu, mėgstas piešti daugiausia gamtą. Pranas Gailius yra taip pat tremtinys, jau nuo 1950 metų gyvena Paryžiuje, pajėgdamas pragyventi iš savo tapybos darbų. Paryžiuje jo darbai susilaukia labai palankios kritikos ir turi pasisekimo. Prancūzai kritikai Praną Gailių vadina spalvų lyriku su lengva melancholijos prie maiša.

Iki 1960 m. Paryžiuje buvo suruošta jau jau penkios Prano Gailiaus parodos. Eilė jo parodų įvyko jau ir Vokietijoje. Šioje parodoje Miunchene yra išstatyta apie 40 darbų, kurie vaizduoja Prano Gailiaus meninį vystymąsi ir pasireiškimą beveik per visą pastarąjį dešimtmetį.

Parodos atidarymo metu dalyvavo arti šimto dalyvių, daugiausia pabaltiečiai, tačiau buvo nemaža ir vokiečių, o jų tarpe eilė laikraštinių. Po atidarymo oficialiosios dalies, parodos rengėjai visiems dalyviams suruošė kuklų, bet jaukų priėmimą — pobūvį.

ISVYKO

Iš Vokietijos išvyko Balfo Direktorė Ponia A. Dambraviene atgal į JAV. Išvykdamai ir atsisveikindama su Vakarų Vokietijoje gyvenančiais lietuviais ji prašo perduoti padėką tiksliai dalinusiems Balfo šalį pažįstantiems ir linki visiems lietuviams geros sveikatos ir ištvermės.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖS MINEJIMAS MIUNCHENE

(ELI) Vokietijos Ateitininkų Sendraugų Valdyba Miunchene, Ludwigsfeldo lietuvių kolonijoje, spalio 30 d. surengė Kristaus Karaliaus šventės minėjimą — akademią.

Šventės programą vedė mok. J. Laukaitis, tardamas atidaromąjį žodį, kuriame iškėlė Kristaus Karaliaus šventės įvedimo priežastis ir aplinkybes. Visiems dalyviams sugiedojus giesmę „O, Kristau, Pasaulio Valdove“, akademijai skirtą paskaitą skaitė kun. Domininkas Kenstavičius, tema „Mintys Kristaus Karaliaus šventėje“. Joje prelegentas apibūdino Kristaus Karaliaus šventės prasmę, nurodydamas, kaip šitokį Kristaus pristatymą reikia suprasti. Kristus — Karalius, kaip Visagalis, garbina mas jau iš seniausių laikų, nors ne visi kraštai jį vienodai įsivaizduoja. Lietuviai jau iš seniausių laikų Kristų Karalių — Vi sagalį įsivaizduoja smūteklio pavidalu. Kristaus-Karaliaus, kaip Visagalio, garbini mas yra būtinas ir šiais laikais.

Akademią baigta visiems dalyviams sugiedant giesmę „O, Dieve Geriausias“.

VASARIO 16 GIMNAZIJA

DVASINIS PAKILIMAS

Vysk. M. Valančiaus Moksleivių Ateitininkų kuopa spalio 30 d. surengė visai gimnazijai Kristaus Karaliaus minėjimą — akademią su programa.

Mok. A. Krivicko skoningai papuošton salėn suėjo mokytojai ir mokiniai. Išklaukus Mozarto Kruenungsmesse Gloria, akademiją atidarė kap. kun. Dr. J. Navickas, pakviestas p. Dr. G. Valančių, naują gimnazijos mokytoją, skaityti paskaitas. Paskaitos tema: „Vytis, Rūpintojėlis, tolerancija ir socialinis Kristus“. Savo labai idomią paskaitoje prelegentas konkrečiais pavyzdžiais įrodė, kad negalima išskirti Vyties, lietuvių tautos narsumo simbolio, iš Rūpintojėlio, lietuvių humaniško simbolio, kad išliktų tikru lietuviu. Pa skaitą baigė savo paties sukurta jaudinančia malda į Rūpintojėlį. Salę užpildė Mozarto tų pačių Mišių Agnus Dei aidai.

Danutė Lukšaitytė (VI kl.) deklamuoja eilėraštį „Kristus“. Vida Augaitytė (VII kl.) skaito referatą „Kristus Karalius“. Žibutė Povilavičiūtė (VII kl.) paskambina

BRADFORDAS

PAMALDOS EVANGELIKAMS

Bradforde, Vokiečių bažnyčioje, 29, Grt. Horton Rd., pamaldos evangelikams bus gruodžio 4 d., 14 val. Šios Advento pamaldos bus su Šv. Komunija. Pamaldas laikys Ald. Putcė.

dvi Bacho preliudijas, Elzbieta Marazovaitė padeklamuoja „Rūpintojėlį“. Akademijai baigiama kunigo kapeliono žodžiu ir giesme „O, Kristau, pasaulio Valdove“.

Vėlinių išvakarėse gimnazijos katalikai mokiniai, jau gerokai sutemus, iš vienos katalikų bažnyčios su degančiomis žvakėmis tyliose procesijoje žygiuoja į kapus pa simelsti už mirusius. Kelyje prie jų prisijungia daug evangelikų mokinių ir vietos gyventojų. Kapuose uždedami vainikai ant 2 lietuvių kapų. Kun. kapelionas pasako pritaikytą pamokslą ir visi pagieda „Viešpaties Angelas“ ir tyliai išsiskirsto.

R. Sakalauskaitė

NAUJI GIMNAZIJS MOKYTOJAI

Dr. Gregorijus Valančius, gyv. Dieburge, atvykęs iš JAV, Lietuvos istorijos ir ekonomografijos mokytojas, sutiko maloniai paltalkininkauti gimnazijai.

Vokiečių kalbai pakviestas jaunas, gabus vokiečių iš Heidelbergo, p. Weiland, dėstyti vokiečių kalbai aukštesnėse gimnazijos klasėse.

A. Weigel, taip pat vokiečių iš Heidelbergo, dėsto vokiečių kalbą žemesnėse kla

„KULTURINIŲ MAINŲ“ ŽURNALAS

(E) Vienas buv. latvių šaulių organizacijų vadų, Augustas Kalniņš (nesukeistinas su žinomu socialdemokratu vadu Br. Kalniņš, gyv. Švedijoje), gyvenantis Vokietijoje, šią vasarą buvęs nuvykęs į Latviją ir grįžęs į Vokietiją, imasi organizuoti latvišką literatūros ir meno žurnalą „Kultūriniam mainams su tėvyne“ puoselėti. Žurnale bendradarbiausią ir Vakarų ir Latvijos literatūrai. Paklaustas, kas žurnalą finansuos, Kalniņš paaiškino, kad gausias pašalpų iš Amerikos „senųjų latvių“, kaip praneša latvių laikraščiai „Latvija“ ir „Brīvība“, Kalniņš važiėjas po Vokietiją ir verbuodas bendradarbius ir techniškaį personalą. Kai jis spalio viduryje buvęs atvykęs į vieną stovyklą netoli Oldenburg, juo susidomėjo kriminalinė policija. Bet žurnalą leisti demokratiškame krašte nėra nusikaltimas, ir dėl to jis toliau tęsia savo organizacinį darbą. „Latvija“ abejoja, kad lėšas žurnalui teiktų Amerikos „senieji latviai“ kurie jau ir patys vos pajėgia iš laikyti savo laikraštėlius. Kalniņš pasisakė, kad jo žurnalas rašysias „tikrą teisybę apie Latviją“. (Vilniaus „Tiesa“ 264 nr. „Laiške iš Amerikos“, kurį pasirašo kuris tai A.B. praneša, kad ir Amerikos lietuviuose „prasideda revoliucija“. Atsirandą tokių, kurie nebeapsitenkina atsisakymu iš Lietuvos. Jau esą kalbama apie „pasi-priešinimą... fašistinei vadovybei“. Tokio nepasitenkinimo „geriausia forma būtų pasirodymas kokio nors tų nepasitenkinusių pabėgėlių leidinio“. Deja, iki šiol dar neatsiradę tokių drąsių žmonių, kurie tai įvykdytų. Matyt, kad čia kombinuojama kas tai panašaus, kaip Vokietijos lietuviuose E.).

DARBO VENGIMAS

(E) Pastutiniu metu daugelyje Lenkijos įmonių eilinė darbo dieną 20 proc. visų darbininkų neatvyksta į darbą. Ryšium su tuo vyriausybė ragina gydytojus atleidimo nuo darbo pažymėjimus išdavinėti su didžiausiu atsargumu. Tai viena priemonių, kurios griebsiai vyriausybė prieš tuos, kurie vengia įmonių darbo. Be to, naujuose draudimo blankuose yra įvestas naujas skyrius, kuriame atžymimas darbininkų darbo dienos. Spauda nuolat išpėja darbo dienų praleidinėtojus.

Turint galvoj žemus įmonių darbininkų atlyginimus, netenka stebėtis tuo, kad darbininkai nerodo entuziazmo įmonių darbu.

„EULENSPIEGEL“ BĖDOS

Neturėdamas ko iš pilkos kasdienybės juoktis, Rytų Vokietijos jūmoro ir satyros žurnalas „Eulenspiegel“ (turi apie 350.000 skaitytojų) išleido specialų numerį, skirtą sveikatos reikalams. Jame pasijuokė iš bėgančių ir Vakarų gydytojų ir iš vaistų pramonės ir dėl to pateko į nemalonę, nes vokiškais vaistais aprūpinami ir kiti „socialistiniai“ kraštai, o dėl daktarų bėgimo buvo atidengta nemaloni paslaptis.

„Salemėja Neris“ atgabeno 25.000 statinių silkių

(E) Plaukiojanti bazė „Salemėja Neris“, užtrukusi jūroje beveik 2 mėnesius, dabar atplaukė į Klaipėdą su 25.000 statinių silkių.

sėse ir visuotiną istoriją aukštesnėse klasesėse. Weigel yra ypač malonus ir mokslievių mėgiamas mokytojas, visa širdimi atsidėjęs lietuviškam jaunimui. Labai dažnai surengia ir tolimesnes iškylas aplankyti istorinių vietų.

HANNOVERIS

Lapkričio 6 d. Hannover-Stoeken stovyklos salėje įvyko Bendruomenės narių susirinkimas, kuris išrinko naują Apylinkės Valdybą. Valdyba pareigomis pasiskirstė šitaip: pirm. — V. Šukys, kasin. — A. Nomeika ir sekr. — J. Kidulis.

MUELHEIMAS

Kadangi čia lietuvių šeimų skaičius padaugėjo, nutarta steigti naują apylinkę. Iniciatyva tam pasiėmė p. Boehm-Krutylytė, V. Grinevičius ir V. Kurgonas. Valdybon išrinkti ir pareigomis pasiskirstė šitaip:

Pirm. — V. Grinevičius, vicepirm. — S. Sakalauskas ir izd. — A. Samukėnas.

Balfo Šalpos Komisjon išrinkti ta proga: p-ku V. Grinevičius ir nariais — J. Kynas ir V. Langas.

(E) Vokietijoje konfiskavo filmą apie sovietinę Latviją.

Laikraščio „Latvija“ žinomis, Memingene gyvenąs latvis Ed. Alainis buvo gavęs du sovietinius filmus iš Švedijos (tikriau sakant per Švediją), vieną apie „Sovietų Latviją 20 metų laikotarpį“, kitą „Mano Ryga“. Alainis planavo filmus rodyti Memingeno latviams. Bet, kaip laikraštis praneša, vokiečių kriminalinė policija filmus sukongfiskavo.

KARTUVIŲ JUMORAS

Amerikoje James W. Rodgers buvo nutiestas sušaudyti už žmogžudystę. Prieš bausmę vykdat jį buvo paklaustas, ar neturi dar ko nors pareikšti.

— Taip, norėčiau turėti prieš kulkas atsparią liemenę, — pareiškė jis.

*

Ottavos policijos departamentas Kanadoje užsakė pagaminti 20 motociklų savo policininkams moterims, tvarkančioms susisiekimą. Kad motociklai buvo ne pirkti, o užsakyti, tai dėl to, jog reikėjo platesnių sėdynių.

*

Kalifornijos mieste Richmonde keliaujantieji pardavėjai naktį praleido prie stiklo ir nutarė rytą 4.50 val. pradėti darbą. Kai jie visi septyni pasibeldė į John Penberthy namų durų pasiūlyti savo prekių, tas palydėjo juos trim šūviais.

*

Teksas, Amerikoje, Tomas Morales buvo apkaltintas suvaręs septynias kulkas ir nužudęs Reyes Ramirez. Žudikas teisme pareiškė:

— Jis buvo geras mano bičiulis. Aš tik norėjau pagąsdinti jį.

*

Vagis sako savo draugui: — Ar tu nori būti mano dešinioji ranka? — Negaliu, nes esu kairiarankis.

PRAŠOM SUSISIEKTI SU P. J. SIRUČIU,

gyvenančiu 88 Sheldon Road, Sheffield 7, tel. 55104, kai jums reikalingas automobilis. Jis atstovauja HIGHFIELD MOTORS (Sheffield) LTD., 178-184 London Road, Sheffield 2, atstovus New Rootes Products. Visuomet didelis pasirinkimas naujų modelių vartotų automobilių su garantija.

EUROPOS LIETUVIS —

LITHUANIAN WEEKLY.

Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd., 1. Ladbroke Gardens, London. W.11. Tel. PARK 2470 Redakcijos ir Administracijos adresas: 1. Ladbroke Gardens, London. W.11. Tel. PARK 2470.

Redakcija rankraščius taisy ir trumpina savo nuožium.

Prenumeratos kaina: metams 40 šil., 6 mėn. 22šil., atskiras numeris 1 šil.; doleiro kraštuose — 6 dol. metams.

Leidžia Lietuvių Namų Akc. Bendrovė.

Leidimo Tarybą sudaro DBLS Valdyba ir Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkai.

GAL JUMS REIKALINGA

Vokams adresai, vizitines biznio kortelės, pakvietimai, bilietai, parengimų ar koncertų programos, biznio sąskaitų blankai, arba privatus rašyti blankai.

siūlo patarnavimą

Dėl tų ir visų kitokių darbų kreiptis į Nidos Spaustu vę.

NIDA PRESS.

3 Southern Row, London. W.10

Telephone: LADBROKE 1186